

Upravništvo, Ljubljana, Knafljeva ulica 5 — Telefon št. 8122, 8123, 8124, 8125, 8126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Sebestyugova ul. 6 — Tel. 3392, 3492.
Podružnica Maribor: Gospodska ulica 11 — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ul. st. 2 — Telefon št. 190.
Računi pri pošti ček zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praga číslo 78.180.
Wien št. 105.241.

Koroški Slovenci

Pred nami ležita dve številki šovinističnega celovškega dnevnika »Freie Stimmen«, katerega glavna naloga je borba proti koroškim Slovencom. V dveh zaporednih uvodnikih pod naslovom »Čudna lojalnost jih skuša na vse načine blatiti in denuncirati, pa s tem menda opravičiti vedno hujši pritisk, ki se izvaja proti njim. »Freie Stimmen« niso list, ki bi preobral svet. Ako na nje odgovarjam, storimo to le zato, ker imamo pred očmi damašnje tiskovne in cenzurne razmere v Avstriji, zaradi katerih je treba vsak načelnik uvodnik smatrati več ali manj za oficizno mnenje.

Ni treba šele opozarjati, kako vzorno lojalna je slovenska manjšina na Koroškem. V svojem stremljenju, prepričati o svoji lojalnosti tudi avstrijske merodajne kroge, je šla celo tako daleč, da je v zadnjih letih dejansko dokazala večjo državotvornost, kakor sami koroški Nemci. Očvidno je s tem hotela enkrat za vselej onemogočiti neupravičene očitke ireditzma, ki so se ji neprestano podtikal z nemške strani. Iztrgala je na ta način koroškim raznordovalcem najmočnejše orožje, ki so ga doletel vihteli nad koroškim slovenskim ljudstvom in z njim onemogočali vsako, tudi najmanjše zboljšanje njegovego položaja.

Na žalost se zdi, da so koroški Slovenci bridko zmotili v svojem zaupanju v pravičnost novih državnih načel. Ne samo, da za svojo lojalnost in z dejanjem izkazano državotvornost niso prejeli niti najmanjše dejanske zahvale, prišlo je celo tako daleč, da jim danes zopet očitajo nelojnost napram avstrijski državi oni isti krogi, ki so se komaj pred tremi leti z orožjem v roki uprli zoper suverenost redne države.

Gori omenjeni celovški list se v svojem prvem uvodniku spodtika nad tem, da se slovenska manjšina sklicuje na svojo lojalnost in da zahteva upoštevanje s strani države. Kot nedopusten greh te vrste navaja izvleček iz »Koroškega Slovenca«, ki jih seveda opremila s svojimi opazkami. Tako na primer je »Koroški Slovenec« pred tedni napisal: »Naše stališče do krščanske stanovske države ne potrebuje nobene izjave, ker je zadost pojasnjeno z našimi dejaniji. Kljub neštetim razočaranjem, kljub nerazumevanju za potrebe naše narodne manjšine, smo stali vedno v prvih vrstah, ko je šlo za zgraditev krščanske stanovske države v našem delu dežele... Mi ne moremo preprečiti ponemčevalnih prizadevanj, pač pa smo mnenja, da vlada ne bo mogla več dolgo mirno trpeti, da bi manjšinsko politiko vodili krogi, ki stojijo izvenje, in to celo v smislu, ki nikakor ne more odgovarjati namenom vlade.«

Ta več ko skromni sestav označujejo »Freie Stimmen« za predzrnost, izzivane in nedovoljen greh! Že samo to dejstvo dovolj priča, v kakšnih razmerah živi slovenska manjšina na Koroškem. Vse od plebiscita pa do danes vodi tako zvano manjšinsko politiko na Koroškem znana šovinistična organizacija »Heimatbund« v Celovcu. Menida ni ukrepa deželne vlade ali kakega drugega urada, da bi se rešili brez predhodnega odobrenja Heimatbunda, aka se nanaša na Slovence. Javna tajnost na Koroškem in v vsej Avstriji pa je, da se v tej organizaciji zbirajo predvsem hitlerjevcji. Z gonjo proti Slovencem bi radi prikrali svojo hitlerjevsko propagando.

Ker je vse to tudi vladnim krogom dobro znano, si njihove prizanesljivosti ni mogoče razlagati drugače, kakor da vrši Heimatbund s svojim raznordovanjem delo, ki v vladnih krogih več tehta, kakor pa nevarnost razdiralnega in z avstrijskega stališča protidržavnega hitlerjevskega rovarevanja. Žalostna resnica je, da se v imenu avstrijske državnosti borijo proti resnično lojalnemu koroškemu Slovencom in jih tehtajo ljudje, ki so pred tremi leti z orožjem v roki pokazali svojo avstrijsko »državotvornost«. Kako daleč je ta praksa od »krščanskih načel«, po katerih se, kakor zatrjujejo, danes vlada Avstrije! Slovenska manjšina je aktivno pomagala pri konsolidaciji nove Avstrije, v zahvalo pa je izročena sedaj v roke tistim, ki so bili od nekdaj največji nasprotniki te konsolidacije.

In ti ljudje so drzni in pokvarjeni dovolj, da očitajo koroškim Slovenom pomanjkanje lojalnosti in celo ireditzmo. Obenem pa so tako nedosedni, da jih v isti sapi obkladajo z očitki predznosti, ker zahtevajo za svojo lojalnost tudi primerjnega priznanja v dejanh. Kakšni so njihovi pojmi o moralu, najbolj dokazuje dejstvo, da štejejo koroškim Slovencom v zlo, ker se ne udeležeju izrazito proti-slovensko pobarvanijem plebiscitnih poslav. V skladu z miselnostjo koroških hitlerjevcov bi menda bilo, če bi Slovenci praznovali plebiscitni 10. oktober kot dan svojega osvobodenja! Cinizem je mil izraz za tako podlo mišljene.

Še en primer naj navedemo, kaj je za celovške nestrneže že nelojnost in ireditzmo. »Freie Stimmen« v dokazih protidržavnih grehov citirajo iz

KRIZA POLITIKE NEVMEŠAVANJA

Velesile se nikakor ne morejo zediniti glede skupnega postopanja
Zaradi ruskih pridržkov glede priznanja generala Franca je uspeh angleškega posredovalnega načrta resno ogrožen

London, 31. julija. Havas. Po seji odbora za nevmešavanje se jo zvedelo, da sta češkoslovaška in švedska vlada sicer pristali na angleški načrt, vendar pa je tudi zanj umik prostovoljev pogoj za priznanje generala Franca, kakor pravi uradno poročilo, ki je bilo objavljeno.

Ruski odgovor je zelo podrobren in se posebno nanaša na nekatere pravice, ki jih mednarodna praksa dovoljuje vojskujočem se strankam.

Nemški odgovor obravnava zlasti vprašanje Francove vlade in umika prostovoljev, od katerega bo odvisna usoda angleškega načrta. Nemška vlada tudí meni, da se mora izvajati kontrola na morju, v zraku in na suhem.

Italijanska vlada sprejema angleški predlog brez dodatkov. Priznanje generala Franca mora stopiti v veljavno avtomatsko.

Portugalska vlada je dostavila mnogo predlogov, ki so nekakšno pripombe k nemškim in italijanskim načrtom.

Sovjetski odgovor zelo ostro napada uporabnikov v Španiji in pravi, da se bo po umiku prostovoljev iz Španije ustvaril položaj, ki ga bo na podlagi angleških predlogov treba znova proučiti. Sovjetski odgovor zlasti odklanja, da bi se pravice vojskujočih se strank priznale takoj po dogovoru med Anglijo in obema taboroma v Španiji.

O vprašanju priznanja generala Franca kot vojskujočih se stranke pravi nota sovjetske unije v odgovoru na angleški seznam vprašanj naslednje:

»V času zaključitve sporazuma o nevmešavanju je bila španska republikanska stranka priznana od vseh držav, ki so podpisale ta sporazum, kot edina zakonita španska vlada. Zato se niso general Franco in drugi z njim zvezani generali mogli smatrati za kaj drugega kakor za upornike in zločince, ki so se pregrešili proti zavonom Španije. Vsaka izpremembra stališča proti generalu Francu, še bolj pa priznanje kakih pravic, ki bi legalizirale upor, bi pomenila dejanje odkrittega vmešavanja v Španske zadeve na korist upornikov. Tuji ne glede na to sovjetска vlada ne dvojni, da bo general Franco odkonal pristanek na umik tujih državljanov, če pa bi pristal na njihov odpoklic, da ne bo lojalno in popolno umaknil tako zvanih inozemskih prostovoljev, ki predstavljajo prav za prav redne vojaške formacije nekaterih članov londonskega odbora. Na ta način se ne bi izpolnili pogoji, ki jih je britanska vlada postavila za priznanje pravic vojskujočih se strank v Španiji letake, ki pozivajo k odporu proti japonski invaziji.«

Vojški položaj v severni Kitajske, zlasti pa okoli Pekinga se za Kitajce polegoma zboljšuje. 29. kitajska armija, ki je bila zaradi velikih izdajstev poveljnikov samih prisiljena k umiku iz Pekinga, se tím daje bolj koncentrirata v bližini mesta in pravljata za novo bitko. Iz notranjosti Kitajske prihajajo neprostenova ojačanja kitajske vojske, zaradi česar se pričakujejo kitajski novi spopadi.

Ko se je 29. armija umaknila, je vzela s seboj za tačko tudi Japoncem naklonjenega generala Jinjukenga, guvernerja severno-vzhodne pokrajine Hopeja, ki je pod japonsko kontrolo. Omenjeni general je mnogo pripomogel, da so Japonci uspeli s svojimi predsednikom odbora, da prične pogajanja s špansko vlado in z generalom Francem o pogojih, pod katerimi bi se jima mogel priznati značaj vojskujočih se strank, smatrajšča sovjetska vlada iz navedenih razlogov, da ji ni mogoče pristati na ta predlog.

O včerajšnji seji odbora za nevmešavanje se je zvedelo še naslednje:

Lord Plymouth je najprej sporočil, da so prispele »si« odgovori razen bolgarskega. Izrazil je upanje, da bo sovjetska vlada izpremenila svoje stališče, ker bi bilo sicer težko dosegiti takšen uspeh. Po izjavah drugih delegatov je nemški poslanik Rihard Benthrop izjavil, da nemška vlada sicer hčete sodelovati, vendar pa mora počakati na podlagi zakona o vojaški obveznosti poklicanih pod orožje 26.543 mož.

Izozemci so še vedno v diplomatskem okraju. Vse zveze z zunanjim svetom so prekinjene.

Nanking, 31. julija. w. Maršal Čangkajšek je odpotoval na severno Kitajsko, da prevzame osebno vodstvo operacij.

Kitajska osrednja vlada je z brezčimljičnimi brzovojkami vsem pokrajinskim vladam proglašila splošno vojaško dolžnost. Te brzovojke poudarjajo, da se izvedva splošne vojaške dolžnosti, ki pomeni hrbitenico državne samoobrambe, ne sme več odlasati. Izmed 32.805 za vojaško službo sposobnih v Nankingu, starih od 20 do 25 let, je bilo na podlagi zakona o vojaški obveznosti upoklican pod orožje 26.543 mož.

Japonske vojaške operacije

Peking, 31. julija. g. Japonske cete nadaljujejo svoje sistematske operacije za očiščenje severne Kitajske. Razni manjši kitajski oddelki so bili po kratkih bojih razroženi, drugi pa so se moralni umakniti. Japonci so po kratkem, toda ljetem boju zasedli kraj Čangutien. Japonsko vrnovno poveljstvo pripisuje odgovornost za nove borce v Tiencinu rednim kitajskim četam in oddelkom miličnikov. Po včerajšnjih poučenih bojih v Tiencinu so se čete umaknile proti jugu. Z novimi boji za se da jih ne računajo. V Cungtungu je kitajski oddelk napadel japonski tabor. Pri tem napadu je bilo ubitih tudi več japonskih cilivistov in več Korecev. Kitajci so pobili japonsko posadko 40 mož. Živih je ostalo samo 10 mož.

1. O angleškem načrту se ne more več govoriti zaradi stališča sovjetske delegacije.

2. Seje naj se odlože, da lahko delegati obvestijo svoje vlade o položaju in o tem, kako se naj reši politika nevmešavanja.

Nato je govoril tudi francoski delegat Corbin. Seja se je končala, ne da bi bila napovedana nova.

Tudi Majski pri Chamberlainu

London, 31. julija. b. Novi angleški predmeti želi biti očitno kar najboljše informiran ne le o notranjopolitičnem, temveč tudi o zunanjopolitičnem položaju. Zato ne opusti v zadnjem času nobene prilike, ki se mu nudi, da stopi v stike z odgovornimi predstavniki tujih držav v Londonu.

Po Grandjevem obisku, ki je, kakor zna, budi v mednarodnih krogih veliko pozornost, je sprejel sedaj tudi ruskega poslanika v Londonu Majskega. Kolikor se je moglo izvedeti, se je nujn razgovor našal predvsem na rusko stališče v vprašanju nevmešavanja v španske zadeve, ker je ruski poslanik na včerajšnji seji london-

»Koroškega Slovenca« naslednjo preprosto tožbo nekega podeželjana: »Slovenskega jezika ne slišimo več, ne v cerkvi, ne v šoli. Oba duhovnika sta Nemci, učiteljstvo nemško. Potem se ne smemo čuditi, če prebivalstvo zapada vedno večji otopelosti in verski mlaci-nosti.«

Dobro je, da si od časa do časa predočimo, v kakih razmerah morajo živeti naši rojaki na Koroškem. Tudi pri nas so mnogi upali, da jim bo novi avstrijski režim prinesel vsaj nekaj olajšanja, da vsaj nekaj življenskih pravic. Na žalost vidimo, da se njihov dočaj ni prav nič izboljšal.

Na žalost vidimo, da se njihov dočaj ni prav nič izboljšal.

skega odbora izjavil, da Rusija ne bo nikdar prizala vojnih pravic generalu, ki ga smatra za navadnega upornika proti legalnemu vladu.

Verjetno je skušal angleški premier vplivati na to nespravljivo rusko stališče, da bi bil končno vendarle mogoč sporazum v proračunu angleškega kompromisnega predloga. Vsekakor pa je treba pripomniti, da so v londonskih uradnih krogih po včerajšnji seji odbora za nevmešavanje postavljeni zelo pesimistični glede rešitve angleškega kompromisnega predloga. Delo londonskega odbora je s tem spet paralizirano, njeve seje pa so zaenkrat odložene na nedoločen čas.

Nemška kritika angleškega stališča

Berlin, 31. julija. AA. Nemški tisk ugotavlja, da je včerajšnja seja za nevmešavanje ustvarila za nevmešavanje načrta samem Čudno je, ker se je odbor za nevmešavanje na včerajšnji seji skoraj izključno bavil z vprašanjem prostovoljev in je zastopnik Sovjetske unije popolnoma ignoriral vprašanje priznanja pravic vojskujočih se strank obema sprimta španskima taboroma. »Berliner Börsenzeitung« piše: »Cesar smo se bali, je nastopilo. Sovjetska unija je povzročila neuspeh angleškega kompromisnega načrta.«

»Völkischer Beobachter« piše: »Odbor sedaj le s težavo nadaljuje svoj obstoj od tedna do tedna. Vsi njegovi načrti, pa tudi poslednji angleški načrt o posredovanju so propadli. Začetno je nadalje, da je tajnik predsedništva odbora za nevmešavanje ugotovil, da ni hotela doslej nobena ruska ladja sprejeti na krov kakega nevtralnega opazovalca. Ker je znano, da pluje vsak dan veliko število ruskih parnikov skozi Dardanele v Španijo, je do kazano, da obstaja ilegalna trgovina z orožjem med rečo Španijo in boljševiškim lukom na Črnom morju.«

»Berliner Lokal-Anzeiger« poudarja ne-logicnost in protislovje, ki se nahaja v angleškem načrtu samem. Čudno je, ker se je odbor za nevmešavanje na včerajšnji seji skoraj izključno bavil z vprašanjem prostovoljev in je zastopnik Sovjetske unije popolnoma ignoriral vprašanje priznanja pravic vojskujočih se strank obema sprimta španskima taboroma.«

»Berliner Börsenzeitung« piše: »Cesar smo se bali, je nastopilo. Sovjetska unija je povzročila neuspeh angleškega kompromisnega načrta.«

»Figaro« piše, da računata Nemčija in Italija na to, da se bosta Anglija in Francija v svoji politiki glede Španije in Rusije sprijati, toda list je mnenja, da se Rim in Berlin bričko varata. Anglia in Francija sta bolj kakor kdaj prej edini in lahko danes ali jutri uredita svoje zadeve z obema strankama v Španiji tako, da se jim ne bo treba ozirati na kako tretjo državo. »Ouvrep« pravi, da ni mogoče priznati generala Franca pod sedanjimi pogoji.

»Tudi Italija zvraca krivo na Rusijo

Rim, 31. julija. AA. Današnji list obširo komentira neuspeh britanskega kompromisnega predloga ter soglasno obsoja Sovjetsko unijo kot krivca zanj.

Eden odpotoval na oddih

London, 31. julija. w. Zunanji minister Eden je danes odšel na južno obalo Anglije na tritedenski dopust.

»Tiencin morale uporabiti orožje, da so odgnale kitajske čete, ki so iz italijanske koncesije hotela streljati na Japonce in drugi strani reke.«

Umetnine slovenskih ženskih rok so na razstavi v Bukarešti vzbujale izredno veliko pozornost

Bukarešta, konec julija. Mariborčani imajo svoj »teden«, v katerem pokažejo svoj gospodarski napredok, v Bukarešti pa traja cela reč ves mesec, a se lahko tudi raztegne. Letos je trajala prireditev dva meseca. Vožnja iz Ljubljane do Bukarešte traja 27 ur in je brez predsedanja, če dobri v Ljubljani prostor v direktnem vozu Paris-Bukarest. Lepa je vožnja ob Dunavu od Oršove preko Turn-Severina, mimo kopališč in topilo po grlačem, valovitem svetu, potem po rodotivnih ravnah vse tja do vzhodnega Pariz-Bukarešte.

Po pravici nosi mesto to ime, ne glede na to, da se čuti tu že dih orienta. Mesto je snažno in ima veliko število krasnih palac ter javnih poslopij. V zadnjih letih so se dvignile iz tal velikanske moderne palace, ki bi bile v ponos marsikateremu mestu na zahodu. Bogastvo državne je koncentrirano v prestolnici, kar se vidi na vsak korak. Taksijevi in izvočki kar mrogi, da je potrebna pri prehodu cest največja previdnost. Taksiji so elegantni in imajo tudi radio-aparate. Izvočki so oblečeni po rusko v dolge, do peta segajoče baržunaste kaftane, ki so prepasani z usnjennimi pasovi ali pa s pisanimi šerpmi. Mnogo je snažilcev čevljev po ulicah, prodajalcev novin, nogavic, kravat in razne galanterije. Okoli 9. dopoldne zavolovi mesto in ta živahnost prenehajo komaj po polnoči. Neznosno je pa ponori hupanje avtomobilov, ki drve v divjem tempu. Glede odpiranja in zapiranja trgovin vladata velika širokogradnust. Trafike in prodajne časopisov so odprte celo preko polnoči.

Razstavišče rumunske delavnosti je bilo v sredini mesta, v bližini Bratičevnega trga. Vse stavbe so v rumunskem narodnem slogu, kar vzbuja posebno privlačnost in domačnost. Vso zamisel in organizacijo je vzeela v roke Liga rumunskih žena in jo tudi slijanje izvedla. Prav bi bilo, da bi si še kdaj drugi ogledal iz Jugoslavije to lepo prireditve, da bi videl, kako se tu goji narodno delo, običaji, in koliko se žrtvuje v te svrhe. Ves mesec trajajo razne prireditve. Zdaj nastopi pesnika skupina stasitih fantov v pestrih narodnih narodnih nošah s tipičnimi plesi svojega kraja. Drugi za valovi skozi široko vrata vesela svatba iz drugega kraja z vsemi sveti, baližem, živino, kakor nekje tam v oddaljeni gorski vasi. Neki dan so nastopili fantje in dekle iz Vlaške. Oblečeni in nakičeni so bili kakor naši prekmurski »pozavačni« in zapestali so svoje ples ob spremljanju domače godbe in ob žvenketu ob kolenih privezanih zvoncem v kraguljkov. Potem zaplešejo spet meščani svojevrstno kolo, ki je izvedbi in taktu popolnoma enako belokraskemu kolu iz Bojancev. France Marolt bi tu razvozjal marsikatero uganko in našel novih virov. Spet zaplešejo drugi večer fantje divji ples, ki spominja na kozaške igranke.

Nad vse pestro je to živahnost in nad vse pestre so narodne noše, ki nosijo krepko slovansko noto v kroju in ornamenitki. Čudnega ni to nič, saj se spajata tudi slovanski zapad in vzhod. Tako domačega se človek počuti med pestrim blagom, med božajočo sorodno glasbo in gostoljubnim Rumuni. Med vso to pestrost so naše pot letos tudi naše čipke, ki so spomladi v Pragi in Milatu zbudile pri rumunskih danah toliko pozornosti, da so dovolili prvi letos razstaviti nam kot edinim inozemcem na sicer strogo rumunski nacionalni prireditvi te lepe izdelke. Za to veliko uslužbo gre v prvi vrsti zahvala gospo Aretii Tatarescu, soprogi ministrskega predsednika, gospo Pili Alimanestianu in slednjici tudi gospo Steli Vladescu, soprogi vsečiliškega profesorja, ki je »odkrala« naše čipke v Pragi.

Prireditve je bila odlično prirejena in Jugoslavija je dobila častno mesto poleg paviljona »Gorjek«, katerega pokroviteljstvo je imela gospa Tatarescu. Naš paviljon je bil po izjavi rumunskega tiska prava atrakcija za Bukarešto in skupnemu delu rumunsko-jugoslovenske akcije je posvetil »Universel«, najuglednejši list, posebno zopornost. Razstava je bila otvorjena zelo slovensko in navzočnosti kralja. Takrat je bil rumunskemu kralju predstavljen tudi ravnatelj Državnega osrednjega zavoda za ženski domači obrt v Ljubljani. Razstava je trajala vsak dan od 9. do 14. in od 16. do 21., ob sobotah in nedeljah pa do 24. ure. Delo je bilo torej zelo naporno, zlasti pri tropski vročini.

Že iz tega se vidi, da je treba posvetiti mnogo pozornosti razstavam v inozemstvu v svrhu propagande. Aranžiranje takih razstav pa ni tako lahko, kakor si morda kdaj predstavlja. Treba je predvsem skrbne izdelkov, velike ljubezni do dela in srečnosti pri aranžirjanju. Treba je dalje strokovnega tolmačenja, mnogo takta in uslužnosti pri tem poslu in potem se lahko

računa tudi na materialen efekt. Brez strokovnega znanja pa tega ni. Naše čipke imajo danes že mednarodni slav, ki ga niso prinesli razni uradni akti, ampak z veliko ljubezijo in sistematskim delom skrbno prirejene propagandne razstave v tem zadnjih 14 let. Moti se pa tudi kdor misli, da je s tem dosežen že trajen uspeh. Uspehi vzbujajo tudi pri tujih pozornostih in poslovni ljudje skušajo obrniti take uspehe v svoj prid. Začnejo se intervencije, skuša se onemogočiti ali vsaj otežkočiti uvoz, da se materialni efekt zniža. Vedno je treba borbe in borbenosti, sicer efekt ni trajen. Stroka sama pa mora vedno kazati napredok s tem, da prinaša nove osmoke, nove tehnične zanimivosti. Le pri vnedli živahnosti in dobrim propagandi so uspehi vidni. Treba je propagande po-

večnih mestih v inozemstvu, kjer je denar in ne ovirati po nepotrebni dela po ljudeh, ki ga niti od daleč ne poznavajo in razumejo. Bil bi že čas, da se enkrat izpregorovi v našem parlamentu beseda o stroki, ki je prinašala svoj čas milijone pridnim rokom naših žena in dekle in bi lahko prinašala tudi danes stotisoče, če bi bilo dovolj razumevanja za propagando. Rumuni so ponosni na svoje krasne izdelke in to po vsej pravici. Zdaj se dela na tem, da se dovoli uvoz od naše strani v zamenjavo za čipke, kar bi imelo za posledico, da bi nastalo živahnje gibanje v domači obrti na obeh straneh.

O velikem zanimanju, ki so ga vzbujale naše čipke na veliki rumunski nacionalni prireditvi, in o pestrem življenju bukareškega mesca še pribinjaj kaj več.

Mariborski teden svečano otvoren Tudi letos nudi zanimivo sliko marljivega dela

Maribor, 31. julija

Slovesna je bila danes dopoldne ob 10.30 otvoritev VI. Mariborskoga tedna. Udeležili so se vsi predstavniki mariborskega javnega življenja. Predsednik zadruge »Mariborski teden« g. dr. Franjo Lipold je uvodoma pozdravil vse navzoče, imenoma banovega zastopnika dr. Rateja, škofovega zastopnika stolnega prošta dr. Vraberja, mestnega poveljnika generala Stanjolovića in oficirskega zbor, senatnega podpredsednika dr. Ploja, mestnega župana dr. Juvana, sreskega načelnika Popovića in dr. Šiška, predstojnika mestne policije dr. Trstenjaka, predsednika okrožnega sodišča dr. Žicherja, prvega državnega tožišča dr. Zorjanega, ptijskega župana dr. Remca, zastopnika celjskega župana ter zastopnika drugih uradov, nadalje zastopnika zbornice TOI g. Pinterja, zastopnika Zveze industrijev dr. Golija, zastopnika obrtnikov Bureša, narodne poslanice Mohoriča, dr. Jančića, Benka in dr. Vlebleta ter razne predstavnike mariborskega kulturnega in sportnega življenja. Nadalje je sporocil dr. Lipold, da so poslali pismene pozdrave Mariborskemu tednu trgovinski minister dr. Vrbančič, češkoslovaški konzul v Ljubljani Minovsky, ljubljanski, zagrebski in

grški velesejem ter grški in celovski župan.

Dr. Fran Lipold je poudarjal, da ni Maribor s tradicionalnimi razstavami »Mariborskog tedna« izpričal samo svoje visoke kulturne stopnje, marveč je dal tudi spodbudo za poglabljanie dela in optimizma, tako da je postal Mariborski teden življenja in nazorna revija našega nacionalnega, gospodarskega, kulturnega, socialnega, sportnega in društvenega življenja.

Po vzklikih kralju in kraljevskemu domu je vojaška godba intonirala državno himno in je bila odpolana Nj. Vel. kralju Peteru II. vdanostna brzjavka. Zatem je sprengovoril še zastopnik kr. banske uprave dr. Ratej, ki je zadrgujo »Mariborski teden« četrti na lepem uspehu in je zatem v imenu vlade proglašil Mariborski teden za otvorjen.

Tako nato so si ugledni gostje pod vodstvom predsednika dr. Lipolda ogledali razstave ter se o vzorci ureditvi in organizaciji MT zelo pohvalno izrazili. Otvoritveni slovesnosti bi imel prisostvovati tudi minister dr. Krek, ki pa je zamudil vlak.

VI. Mariborskemu tednu želimo v imenu vse naše javnosti čim lepšega uspeha, obisk pa moremo le toplo priporočati.

Huda avtomobilска nesreča pri Trzinu Vozač Hertier nevarno poškodovan, avto razbit

Ljubljana, 30. julija. Na cesti pri Trzinu je danes popoldne prišlo do hude avtomobilске nesreče, katere žrtev je postal g. Ferdinand Hertier iz Ljubljane, lastnik znane instalacije tvrdke v Kolodvorski ulici, stacionirajoč v Dermotovi 28. S prijateljem se je za veček, kendar namenil na lov in popoldne sta se z avtom odpeljala proti Domžalam. Onkraj črnuškega mostu sta dohitela nekega drugega avtomobilista, ki je v počasnejšem tempu vozil pred njima. S hupanjem sta se opozarjali, naj se umakne, da gre prehititi s svojim vozom, vozač pred njima pa je nalašč vozil po sredi ceste, da nista mogla naprej. V Trzinu sta g. Hertier in njegov spremljavec zapazila pred sabo občinstvo, ki se jima je zdelo primerno, da napravita zavoj preko njega in tako prideta pred počasnega, a samoljubnega vozača, ki jima je nalašč zapiral pot. Drzni poizkus pa se je poneseval. Voz se je zatezel v zid hiše ob cesti in se v sprednjem delu popolnoma razbil g. Hertier pa je dobil nevarne poškodbe po glavi in po rokah, da so ga moral mestni reševalci prepeljati v bolnišnico. Njegov sopotnik je ostal brez hujših ran, voz pa je toliko poškodovan, da sta ga morala pustiti na kraju nesreče.

Orožniki so takoj podvzeli intenzivne

poizvedbe, da poštejo neznanega avtomobilista, ki je s svojim netovariščem, nedostojnim zadržanjem dal povod tako hudi nesreči. Pri tej prilikli naj pripomnimo, da se z razmahom avtomobilizma na naših cestah v zmerom večji meri pojavlja tudi grda razvada, da avtomobilisti, ki imajo starejša, včasih že skoraj doslužene počasne vozila, nalašč zapirajo cesto vozačem, ki hitijo za njimi z boljšimi, novejšimi vozovi in imajo morda v skladu s hitrostjo svojih strojev tudi nujne opravke. Samo po sebi je umnevno, da avtomobilisti na svojih vsakdanjih potovanjih prekušajo svoja vozila in jim je v radost, če se njihovi motorji izkažejo za boljše od drugih. Podobne teme pa nikakor ne bi smele zavzeti takšnega obsegata, da bi avtomobilisti in govorili samoljubne užaljenosti o nemogodični cesti, drugim. Mestni reševalci, ki hite s svojimi avtomobili zmeroma po najnovejših opravkih, se pogosto pritožujejo, da jim avtomobilisti celo v primerih, ko vozijo na operacijo ranjence s smrtno nevarnimi poškodbami, kljub vsem opominom in prošnjem zlovezče zapirajo pot. S to prakso na cestah bo treba brez dvoma odločno pomesti in vsi pošteni avtomobilisti iskreno žele, da se v tržinskem primeru ugotovi krivda in izvajajo vse konsekvenčne.

Z novim šolskim letom dobi Ljubljana moderno urejen dijaški zavod

Ljubljana, 31. julija.

S pričetkom novega šolskega leta bo Ljubljana dobila novo socialno-vzgojno ustanovo, ki bo v organizaciji našega vzgojstva izpopolnila občutno vrzel. Načelstvo Akademškega kolegija se je odločilo, da v okviru svojega zavoda, a povsem ločeno in pod vedenjem vodstvom otvoriti srednješolski internat, ki naj bi nudil udobno dobrovanje, zdravno hrano in sodobno pojmovano vzgojo dijakom višjih razredov srednjih in strokovnih šol. Prav za starejše srednješole je bilo v tem pogledu dobesedno vse premalo preskrbljeno. Fantje od male

do velike mature predstavljajo čisto svojevrsten razred v svetu učenje se mladine. Ti fantje za dobrino razdelijo preraščajo življensko okolje, v katerem se giblje prvošolec in njegov najbljžji tovarisi iz nižje, a težja po svobodi, ki se s tako vidnim poudarkom javlja v dobi pubertete dozorelosti, terja še posebno skrbnega ravnanja z mladim človekom iz tega prehodnega rodu. Uprava srednješolskega internata je prevzela hvalevredno nalogu, da te potrebi ustrezje.

V zavod se bodo sprejemali samo zdravi dijaki od 4. do 8. razreda srednjih in strokovnih šol.

Frence Feržou:

Počitnice

Beseda je lepa. Vrtite in grizite jo, kakor hočete; dajte jo za to rojenim profesorjem v usta, žrtvujte jo ljubljanskemu radiu; lepota ostane.

Elagor jim, ki jih uživajo. Toda je uživanje počitnic jako različno. Kmetje na primer imajo ta čas največ dela. Zato misljam, da je ta beseda gosposka in se ni rodila na deželi. In vendar so prave počitnice same na deželi.

Med počitnicami in počitnicami je razlika; kakor not in dan Jaz in moja žena sva svetel primer in kritec zgled za to trditev.

Po koladerji in razpoloženju vremena je prav čas za počitniški poklic meseč julij. Če začneš ta mesec s počitnicami, to je, da greš nekam ali pa ostaneš kjer si in samo prenehaš s tiso malo dela, se ni treba bati, da te bo kdo upravčeno zmerjal z lenuhom; glavno je, da si iz vrst tistih, ki jih samo malo delajo, pa se stalno bore za poboljšanje svojega položaja.

Meni so bili dan vsi pogoji: in moje razpoloženje in poklic in familiarne razmere. Toda hudobni duh nikoli ne miruje. Poklicali so nas — baš ko smo zavihali rokave za počitnice in odložili ovratnike. Ne na vojaške večje, nego, da ljubljenu narodu in dobrej ljudstvu naložimo nekaj res dobrega in koristnega na njegova ramena in močne grbe in kamorkoli bi se še nudila prilika. Pa da ta posel opravimo takoj, brez obotavljanja, brez premišljevanja ali odlaganja, kajti narod in ljudstvo to željno pričakuje.

V tak kupe nihče ne sili. Končno najdem sedež pri vrati; v kupeju je že bilo pet ljudi: tri ženske, dva moški. Brž, brž!

Dopovedujejo mi nekaj, da je že tudi to

mesto zasedeno, toda ne razumem nič. Za kovčeg ni bilo nikjer prostora in ga lepo položim na kolena. Police nad glavami so bile nabite s kovčki, paketi, punkji in torbami; prav nad mojo glavo na vrhu pa je kraljeval v malih kletki prijazen kanarček...

Dama na nasprotnem sedežu ga je prijazno božala s svojimi pogledi. Kanarčku se ni hotelo spanja: v zabavo je rušil kopnijo in sipal pleve meni za vrat, za spremembo tudi vodo in še kaj.

Dami je bilo to mnogo prijetnejše nego meni.

Cez eno uro vpraša:

— Doklej pa potujete, prosim? —

— Za Rojt! —

— Za Kranjsku Goru! —

Potihoma vzdihnem: ná, servus!

Do Broda nič zanimalvega. Tu pa so prilepi še en vagon za nove sardeče, kakor je dejal konduktér. Ali je bil strojnik slabov razpoložen ali je bilo vzrok noč ali kaj tretjega, ne vem, toda mislim smo, da bo vsega konec. Z polic je vse strkišalo dolni na nos, pa glavah, v naročja, kamorkoli.

Dama je prestrašeno kriknila:

— Jao mene! Šta je s kanarinkom?

Vsi drugi pa smo se bolj zanimali za naše glave in druge ude, kamor je kaj prilenilo. Ko smo zlagali nazaj, sem pazljivo štel: imela je šestnajst komadov prtljage in kletko s kanarčkom.

Prvo počitniško noč sem preživel večno množica stoječ na hodniku.

Končno dajejo slike ista slikar. Sobotu. Opoldne. Hodniki zadelani s košarami, babe slabe volje. Vagoni razgreti, kakor pekel za svečane prilike.

— Kaj se, zlodja, plazite tod? —

— Šta je, zlodja, plazite tod? —

— Šta je, zlodja, plazite tod? —

Gospodarstvo

Minimalne mezde v dravski banovini

Naredba bana dravske banovine stopi danes v veljavo

Na podlagi čl. 2 uredbe o določanju minimalnih mez, sklepanju kolektivnih pogodb, poravnovanju in razsodništvu je ban dravske banovine izdal odredbo, s katero se določajo minimalne mezde na ozemlju dravske banovine. Odredba je objavljena v posebni izdaji »Službenega listka dravske banovine« od 1. avgusta in stopi s tem dnem tudi v veljavo.

Vsebina odredbe

Za posamezne skupine industrijskih in obrtnih strok (a, b in c) znašajo minimalne mezde nekvalificiranih delavcev (delavcev) na uro:

za delavce (delavke) preko 18 let:	skupina a	a	b	c
v industriji, ne glede na kraj ter v trgovini in obrti v krajih s preko 5.000 preb.	3.—	2.75	2.50	
v trgovini in obrti v krajih s manj nego 5.000 preb.	2.75	2.50	2.25	
za delavce (delavke) izpod 18 let:		2.50	2.25	2.—

Za odmero višje minimalne mezde je merodajen kraj obratovanja, ne pa sedež podjetja. Kot industrijska podjetja se smatrajo ona, na katera se nanaša § 32, odstavek 1 zakona o obrtih.

Skupina a

Po lastvici, navedeni za skupino a gornej razpredelnice, se odrejajo minimalne mezde za naslednje stoke: ruderstvo; lomljenje; drobljenje in izbiranje kamna, grafoza; kopanje gline, peska; cementarne; apnenice; topilnice, livarne, valjarne železa in drugih kovin; izdelovanje žice; izdelovanje in popravljanje finih armatur, aparativ itd.; izdelovanje predmetov iz plamenitih kovin; izdelovanje, popravljanje, montiranje strojev, konstrukcij, kotlov, dvigal itd.; izdelovanje kemičnih izdelkov; izdelovanje barv, lakov, firneža, črnila, mazil, leplj, pečatnega voska, krede itd.; predelovanje kaštrana in smole; destiliranje lesa, pridobivanje oglja, tanina in drugih ekstratov; izdelovanje izdelkov iz celuloža, bakelita, kolodija itd.; predelovanje naft in mineralnih olj; topilnice loja in masti; svečarne in milarne; plinarne; električne centrale; pivovarne; izdelovanje slada, špirita in kvasa; tiskarnar; fotografarske podjetja; izdelovanje kliješev, pečatov itd.; graverji; dimnikari; desinfekcijski zavodi; pogrebni zavodi.

Skupine b

Po lastvici, navedeni za skupino b gornej razpredelnice, se odrejajo minimalne mezde za naslednje stoke: kiparstvo; klesarstvo; izdelovanje cementnih izdelkov in umetnega kamna, mlinskih kamnov in brusov; lončarstvo in steklarne; brušenje, jedkanje, slikanje; oblaganje ali podobno obdelovanje stekla; izdelovanje in obdelovanje litega železnega in kovinskega blaga; kovačnica orodja, srpov, kos itd.; pisanice; izdelovanje vijakov, zakovic, žlebjev, verig in drugih kovanih predmetov; kovači, kolarji, kotlarji; zavodi za kovanje, tiskanje in tiskanje kovin; izdelovanje ključavnika in izdelkov v ključavniki; instalaterji kurjal, sanitarnih naprav, vodovoda, plina, dvigal, električnih napeljav, odnosno naprav ter podobnih instalacij; predelovanje pličevine in predmetov; predelovanje žive ne objekte, škatle, sede, peči, galerijske predmete itd.; pocinkanje in emajliranje pličevin in predmetov; predelovanje žive v mreže, vrvi, žičnike, igle itd.; izdelovanje kablov, izoliranje žice, elektrotehničnih in instalacijskih predmetov, baterij, akumulatorjev itd.; izdelovanje predmetov iz kovinskih spojin; galvanoplastika; puškarji, mehaniki, strugari; izdelovanje in popravljanje električnih strojev in naprav; fini mehaniki; izdelovanje in popravljanje klavirjev, orgel, glasbil, gramofonov itd.; izdelovanje in popravljanje prevoznih sredstev, vozov, avtomobilov, čolnov, karoserij, itd.; izdelovanje farmacevtskih, kozmetičnih, parfumerijskih in podobnih izdelkov; voščarji, medičarji; prednlice, tkalnice, apreture, barvarne in tiskarske teksilnega blaga; izdelovanje vate in sušanca; izdelovanje celuloze, papirja in lepenke; predelovanje papirja, kartonaže, knjigoveznic; izdelovanje usnja, čevljev in druge obutve ter gumijastih predmetov; izdelovanje jermenarskih, sedlarških, torbarskih itd. podobnih galanterijskih predmetov; tapetniki, dekoraterji, tesarji; impregnacija lesa, izdelovanje pohištva, razen upognjenega, vrtnih stolov ter podobnih mnogočasnih predmetov; izdelovanje lesnih stavnih delov, modelov; mizari; izdelovanje ščetk in metel, košar in drugih pletenih predmetov; izdelovanje glavnikov in predmetov iz celuloža, roga in kosti; pekarne, slastičarne; izdelovanje cikorije, surogatov za kavo, žitne kave, praženje kave; mlini za dišave; izdelovanje ribnih mesnih in zelenjadnih kon-

je dejal, aeroplani; ure niso več moderne za birmanska darila. —

Fanta prinora s klobasami in trgata s čvrstimi zobmi, kakor tigri zamorčke, če je kaj verjeti misijonskim poročilom. Sok brizga na vse strani. Tudi po naših obiekah. Še bolj po njihovih. Ko sta pohrasta, obriseta usta ob rokave.

Mama se razjezi. Brisia kar naprej in razmažeta madeže na široko.

Vlak krene. Penzionisti kritizirajo počasno vožnjo v novih variantah. Žensčini briljata venomer, časih bolj glasno, časih tiše.

— Ali bodo, milostljiva, še kaj prišli noči v restavracijo? —

— Kaj vem! Trudna sem! —

— Oh, naj no pridejo. Sveža safalade sem kupila. Malo mrzlega gulačke bom napravili: s kislimi kumaricami, čebulo in papriko. Nalač za vašega gospoda sem jih vzel, ko jih imajo tako strašno radi. Naj no pridejo milostljiva! — To predloženo besede je izgovarjala posebno sladko.

Bomo videli. Če so nanesli vode v vrt, če so perilo namočili in če je kdo pomolzel koko namesto mene, potem morda.

Naposlед je ta kompanija izplašila.

Na drugi postoji še penzionisti.

Toda kaj mi vse to zaleže na koncu mojega trpljenja?

Doma. Drugi dan letosnjih počitnic se je začel takole:

— Sam bog, da si prisel! Ali imaš kaj denarja? Vse sem porabil.

— Nekaj malega — pravim ženi.

— Kar daj, kar daj, kolikor imas. Veš,

— Kaj je? Apetit imajo. Zdravi

zerv; predelovanje mesa, klavnice, mesarji in klobasičari; čiščenje črev; predelovanje mleka; izdelovanje likerjev, žganja, sočev, esenc, sodavice, brezalkoholnih pičaj, očeta; izdelovanje ledu; zdarilnika, kopališča; krmnari; kemično čiščenje in barvanje perila in oblike, pralnice; čiščenje stanovanj in pohištva, shranjevanje preprog in pohištva; gradnja in popravljanje cest, mostov, železnic vodnih zgradb; tlakovanje in asfaltiranje; gradnje nad zemljo, zidarstvo, gradbeno tesarstvo, studenčarstvo, krovstvo, polaganje podob in oblog, silikatno; čiščenje oken; brvci, frizerji, negovanje teleša; trgovine, denarni zavodi, zavarovalnice; trgovinske in podobne pisarne; kinematografi.

Skupina c

Po lastvici naveden za skupino c v gornej razpredelnici se določajo minimalne mezde za naslednje stoke: gojenje perutine in vrtnarstva, opekarne, izdelovanje pleten in naftovskega način; izdelovanje čipk, vezin, pozamterije in umetnega cvetja; gozdna dela; žage, cepanje drva, izdelovanje lesne volne, sodarji, drobljenje in mletje skorje; izdelovanje parketov, rolejov, saluzij, ceppov, palic, državje za dežnike, leseni klinicev; izdelovanje predmetov iz plutovine; mlini; izdelovanje testenin, biskvitov, keksov; izdelovanje čokolade, kakavka, kandilov, v drugih sladkornih predmetov; sušenje in vkuhanje sadja, izdelovanje marmelade; črpanje in pripravljanje mineralne vode; izdelovanje perila, steklenikov, kravat in podobno; izdelovanje oblike, klobukov, slamnikov, kap, tulcev; molistke; izdelovanje rokavice vse industrije in obrti, ki niso navedene v gornjih dveh skupinah, nitij v naslednjih določbah te odredbe in se ne dajo uvrstiti v gori navedene stoke in tudi

Zakaj se naše ceste ne modernizirajo po sodebnih načelih?

K ustaviti delu na cesti Ljubljana — Št. Vid

Odličen poznavalec naših zapletenih cestnih problemov nam piše:

Kakor drugod so tudi pri nas nastale ceste iz prešto, ki so se po prometnih potrebah razširjale v kolovoze in končno v prave ceste. Zato so bile ceste izpeljane tako, kakor so zahteval terenske razmere in imajo polno vijug in klancje. Smedri cest so bile pogosto določene po posnetih mejah in se zato ceste vijejo okoli njiv in travnikov, ker so se njih lastniki upirali, da bi jim cesta presekala njihova posestva. Še vedno bolj razvijajoči se promet z motorimi vozili je postavil za ceste populnega druge zahteve. S tem pa je iz prvotnega primitivnega načina gradnje cest nastala nova znanost, katere se smelo lotiti samo izkušeni strokovnjaki, ki se morajo držati določenih, iz prakse ugotovljenih norm.

V Jugoslaviji na cestah nismo došli eksperimentirali. Gledali smo raje naše sosedje, ki so se trudili najti pravi način za gradnjo cest tako glede na obdelavo cestne površine, kakor tudi glede trasiranja. Kot opazovalci smo zaznamovali vse neuspešne in bliž zadovoljni, da nismo same preizkušali raznih sistemov, ki so se odkrajajo zelo priporočali, končno se pa le niso obnesli. Naše državne in samoupravne oblasti so posiljale svoje inženirje na studijska potovanja v inozemstvo in na razne cestne Kongrese, da se seznanijo s sodobno gradnjo cest. Pridržavali smo se tistim, ki so bili izvršeni načrti, po katerih vodičem, ker se bodo določile kasneje. Venadar se kvalificiranemu delavstvu ne smejo plačati nižje mezde od mezd, določenih s to odredbo za nekvalificirano delavstvo v določeni stroki. Začel je delavcev, ki delajo v akorlu, ne smeti biti manjši od zasluzka, ki se mora po tej odredbi plačati za nadurino delo. Za osebje, ki dobiva plačo meščeno, se določi mesečna plača s 25 dnevimi plačami. Delavcem, ki dobiva načrtno plačo hrano in stanovanje, se zaračuna hrana z 8 Din stanovanje pa z 2 Din na dan.

ne v stroke, za katera veljajo posebne dolabe.

Posebne dolabe

V strokah: izdelovanje pleten in netovarniški način; izdelovanje kopit in polpetnikov, struženje lesa, izdelovanje drobnih in galerijskih leseni predmetov, igrac in suhe robe ne glede na način izdelovanja; izdelovanje upognjenega pohištva, ležalnih in vrtnih stolov in podobnih množičnih predmetov ne glede na način izdelovanja; izdelovanje in popravljanje dežnikov in solnčnikov — znašajo minimalne mezde ne glede na kraj obratovanja za dežnike (delavke) v starosti preko 18 let 2 Din na uro, izpod 18 let starosti pa 1.80 Din na uro.

Minimalne mezde se ne določajo za goščinska podjetja po § 76. zakona o obrtih, za monopolske tvornice, za izdelovanje razstreljiva, za osebje cestne železnice, za nakladanje in razkladjanje blaga ter za zadržanje načrtnih cest, se ne sme ustanavljati. Betonsko cestno sklopi se tudi ni primerno na mestih, kjer se mora cesta raditi kanalizacijo, polaganje cevi in kablov pogosto prekopavati.

Vsa naša javnost mora zato apelirati na naše gg. ministrske, senatorje in poslance, da proti takim načinom obravnavanja naših cestnih vprašanj protestirajo in zahtevajo, da bo v vseh zadevah, ki se tičejo načrtnih cest, se ne sme ustanavljati. Betonsko cestno sklopi se tudi ni primerno na mestih, kjer se mora cesta raditi kanalizacijo, polaganje cevi in kablov pogosto prekopavati.

Imenovanje posameznih gospodarskih strok je izvršeno v skladu z nevarnostno tabelo za nezgodno zavarovanje. V primerih, kjer obstoji dvom glede uvrstitev podjetja po tej odredbi, je merodajen uvrstitev po nevarnostni tabeli. V obratih, ki obratujejo v oddelkih, ki spadajo v razne stoke po tej odredbi, se plačujejo minimalne mezde, ki pripadajo določenim strom, aki so ti oddelki samostojni. Ce pa ti oddelki niso samostojni in se delavstvo uporablja v obeh ali več strokah, se plačuje višja minimalna menda.

Za kvalificirano delavstvo in za vajence ne veljajo minimalne mezde določene s to odredbo, ker se bodo določile kasneje. Venadar se kvalificiranemu delavstvu ne smejo plačati nižje mezde od mezd, določenih s to odredbo za nekvalificirano delavstvo v določeni stroki. Začel je delavcev, ki delajo v akorlu, ne smeti biti manjši od zasluzka, ki se mora po tej odredbi plačati za nadurino delo. Za osebje, ki dobiva plačo meščeno, se določi mesečna plača s 25 dnevimi plačami. Delavcem, ki dobiva načrtno plačo hrano in stanovanje, se zaračuna hrana z 8 Din stanovanje pa z 2 Din na dan.

zalo pa je, da bo lahko odprta še v letošnjem letu! Tako se radi ukrepov odločajočih organov gradbenega ministra delajo ovire domačinom, našemu in tuje mu potujočemu občinstvu, našemu tujskemu prometu pa nepopravljiva škoda.

Kako se bodo nadaljevala dela na cesti skozi Št. Vid, je pa že posebno vprašanje. Odobreni projekt predvideva betonsko cestno sklopi. Naprava betonskega cestnega pa je mogoča samo, aki se med gradnjo promet popolnoma zapre. A promet v takem gostenju naselju, kjer manjka sporedna cesta, se ne sme ustanavljati. Betonsko cestno sklopi se tudi ni primerno na mestih, kjer se mora cesta raditi kanalizacijo, polaganje cevi in kablov pogosto prekopavati.

Minimalne mezde se ne določajo za goščinska podjetja po § 76. zakona o obrtih, za monopolske tvornice, za izdelovanje razstreljiva, za osebje cestne železnice, za nakladanje in razkladjanje blaga ter za zadržanje načrtnih cest, se ne sme ustanavljati. Betonsko cestno sklopi se tudi ni primerno na mestih, kjer se mora cesta raditi kanalizacijo, polaganje cevi in kablov pogosto prekopavati.

Naša javnost mora zato apelirati na naše gg. ministrske, senatorje in poslance, da proti takim načinom obravnavanja naših cestnih vprašanj protestirajo in zahtevajo, da bo v vseh zadevah, ki se tičejo načrtnih cest, se ne sme ustanavljati. Betonsko cestno sklopi se tudi ni primerno na mestih, kjer se mora cesta raditi kanalizacijo, polaganje cevi in kablov pogosto prekopavati.

Naša javnost mora zato apelirati na naše gg. ministrske, senatorje in poslance, da proti takim načinom obravnavanja naših cestnih vprašanj protestirajo in zahtevajo, da bo v vseh zadevah, ki se tičejo načrtnih cest, se ne sme ustanavljati. Betonsko cestno sklopi se tudi ni primerno na mestih, kjer se mora cesta raditi kanalizacijo, polaganje cevi in kablov pogosto prekopavati.

Naša javnost mora zato apelirati na naše gg. ministrske, senatorje in poslance, da proti takim načinom obravnavanja naših cestnih vprašanj protestirajo in zahtevajo, da bo v vseh zadevah, ki se tičejo načrtnih cest, se ne sme ustanavljati. Betonsko cestno sklopi se tudi ni primerno na mestih, kjer se mora cesta raditi kanalizacijo, polaganje cevi in kablov pogosto prekopavati.

Naša javnost mora zato apelirati na naše gg. ministrske, senatorje in poslance, da proti takim načinom obravnavanja naših cestnih vprašanj protestirajo in zahtevajo, da bo v vseh zadevah, ki se tičejo načrtnih cest, se ne sme ustanavljati. Betonsko cestno sklopi se tudi ni primerno na mestih, kjer se mora cesta raditi kanalizacijo, polaganje cevi in kablov pogosto prekopavati.

Naša javnost mora zato apelirati na naše gg. ministrske, senatorje in poslance, da proti takim načinom obravnavanja naših cestnih vprašanj protestirajo in zahtevajo, da bo v vseh zadevah, ki se tičejo načrtnih cest, se ne sme ustanavljati. Betonsko cestno sklopi se tudi ni primerno na mestih, kjer se mora cesta raditi kanalizacijo, polaganje cevi in kablov pogosto prekopavati.

Naša javnost mora zato apelirati na naše gg. ministrske, senatorje in poslance, da proti takim načinom obravnavanja naših cestnih vprašanj protestirajo in zahtevajo, da bo v vseh zadevah,

Skrivnost črne umetnosti bo razkrita

Ljubljana, 31. julija

Tako, zdaj je pa stvar zaresna. Za razstavo slovenskega novinarstva je zbranega že toliko gradiva, da lahko mirno in zavdovljeno zatrdirimo pred vso našo javnostjo: razstava, ki bo prirejena v okviru letosnjega velesejma, bo ne samo največja te vrste v Jugoslaviji, marveč bo tudi največja strokovna razstava, kar jih je doslej bilo prirejenih v okviru ljubljanskega velesejma.

Z njo bo dostojno počasčena 140-letnica prvega slovenskega časnika, Vodnikovih »Ljubljanskih novice«, in 30-letnica naše novinarske organizacije. Prav gotovo pa bo tudi v polni meri dosegla svoj namen, da čim učinkoviteje prikaže vse gradivo, razdeljeno po glavnih panogah novinarstva, v zgodovinskem pregledu od prvih početkov do današnjih dni, in da obenem prikaže tudi druge storce, s katerimi je novinarstvo v najožjem stiku.

Stirje veliki paviljoni bodo od 1. do 12. septembra vabili množice obiskovalcev jesenske Ljubljane. Paviljoni J., N., M., in K bodo polni preiznimivega gradiva, kakršnega občinstvo se ni videlo, razen onih redkih, ki so si mogli ogledati pred leti svetovno novinarsko razstavo »Presso« v Kölnu in lani razstavo katoliškega tiska v Vatikanu.

Kulturno-zgodovinski oddelki

bo nameščen v paviljonu »J«. Prikazal bo vse oblike »novic« še v dolbi pred izumom tiska, periodične časopise letake in prigodne tiskovine, vse do prvega slovenskega lista, do Vodnikovih »Novic«. Prikazani bodo vsi slovenski časniki in časopisi do današnjih dni, ki jih je skupno nad 800. Mladinski, dijaški, ženski, izseljenski tisk, to bo razporejeno v posebnih skupinah. Sloveči slovenski novinari — Vodnik, Bleiweis, Einspieler, Jurčič in drugi — kakor tudi novinarske or-

ganizacije imajo poseben oddelek. Najbolj pa bo zanimal široko javnost

Prikaz današnjega stanja in dela novinarstva.

Spoznavi boste, kako se po vsem svetu in pri nas vrši poročevalska služba, kakšne stroje stavlja moderna tehnika na razpolago novinarski službi, kakšna pomagača skušajo olajšati naporno in naglo delo. Helllov breznični pisalni aparat, najmodernejsi aparat za oddajo slik in še vrsta drugih važnih tehničnih priborov bo tu predstavljena občinstvu. Spoznavi boste tudi, kako se izdeluje časopisni papir, razstavljeni bodo modeli z papirnice, Slovenske tiskarne bodo še posebej prikazale, kako se tiskajo časniki in časopisi. Skratka: skrivnost črne umetnosti bo v paviljonu »J« po polnoma razkrita in pojasnjena.

Dnevnik »Ljubljanske novice 1937«

bo izhajal ves čas jesenskega velesejma in sicer bi ureduštvo s kompletno tiskarno nameščeno v paviljonu »N«, ki bo tudi še spadal v kulturno-zgodovinskemu oddelku. Videli boste, kako list nastane, kako se ureja, tiska in razpečava. Sleheni dan bo »Ljubljanske novice 1937« prinašale največje vesti in splošno zanimivo aktualno štivo. V zvezi z uredništvom bodo tu obdelani vsi resori, kakršne imajo redakcije modernih dnevnikov, posebej tudi oglasni oddelki.

Novice v podobi

bodo razstavljene v paviljonu »M«. Tu se boste imeli česa neglati! Prikazana bo zgodovina grafike in reprodukcije od najstarejših časov do danes. Lesorezi, bakrorez, sloveč »Brenčjeve karikature, vse, kar je grafika dala slovenskemu novinarstvu do današnjih dni, bo tu razumeščeno in učinkovito predstavljeno.

Drugi del pa bo posvečen fotokemičnemu postopku in reprodukcijski tehniki. Gle-

dali bodo spoznali, kako nastane klišč in slika v listu. Umetniki in strokovnjaki vam bodo to nazorno prikazali. Razstavljeni bodo predhodnički sedanjih ilustriranih listov, slike požarov, nesreč in drugih senzacij. Tu pa bo tudi razstavljena največja ljudska slikanja na vsem svetu: vzorno urejena skupina končnic s slovenskimi pačnjavi.

Ves dan bodo tekli filmi

v paviljonu »K« in bodo prikazovali delo v uredništvih in tiskarnah, nastajanje časnika in časopisov. Že se končuje izviren slovenski film, ki bo prikazal delo v naših uredništvih in tiskarnah, a razen njega bodo tekli še drugi splošno zanimivi reporažni filmi in filmski žurnali, ki v polni meri zaslužijo veljavo dobrih kulturnih filmov.

Tudi Radio Ljubljana bo imel tu svoj oddelki v svoj studio, da bo redno oddajal poročila. V paviljonu »K« se bodo nadalje »izdajale« umetnostne novine. Novinarji in ugledni slovenski kulturni delavci bodo sodelovali pri ustremnih novinah, — novost, ki je v Ljubljani še nismo doživel. Pa tudi pred novino bodo »izhajale« v paviljonu »K« in občinstvo bo pri opevanju slovenskih moritov doživel marsikakšno presečenje.

Te za skromni obris pručuje, da bo razstava slovenskega novinarstva nenavadna obogatitev letosnjega jesenskega velesejma. Toda to ne samo atrakcija, marveč bo razstava imela znanstveno podlago. Sloveči znanstveniki, med njimi svetovno znani časopisni strokovnjak vseučiliški profesor D'Ester, izkazujejo ljubezni svojo pomoč. Le še mesec dni nas loči od svečane otvoritve, zato ni odveč, če že danes opazujamo slovensko javnost, naj si na letosnjem jesenskem velesejmu ogleda razstavo, kakršne ne bo kmalu spet videla.

Kdo ima najlepšo nogo?

Jedro v slovočetje je zelo često

zavzetih v razvedenih in hrbtenih

Danes ob 4. uri

telovadni nastop Sokola v Mostah.

Po nastopu velika narodna veselica s plesom in srečolovom.

Domäče vesti

Cenjene naročnike si dovoljujemo opozoriti, da so bile včerajšnji številki »Jutra« priložene položnice, da morejo obnoviti načinno vsi, ki jim je potekla. Prosimo jih, da jo blagovolijo nakazati zavojlo reda, ki velja za našo upravo, takoj prve dne meseca avgusta. Kdor ima še kak zaostanek, naj poravnava tudi tega, ker te tako varuje svojem pravico do »Jutrovec« zavarovanja naročnikov pri zavarovalni družbi »Jugoslavija«.

Naročniki, ki odhajajo na počitnice, v kopališču in letovišču, naj blagovolijo še pred odhodom sporociti upravnemu svoj novi naslov, obenem pa naj navedejo tudi stari naslov, da bodo tako prejemali list naprej brez prestanka. Isto naj store pri povratku. Zapošiljanje je brezplačno.

Uprava »Jutra«

**VELIKI POPUSTI
NA POLETNI prodaji
ZAKLJUČNI**

OD 20. JULIJA DO 14. AVGUSTA.

A. ŽLENDER
MANUFAKTURA
Ljubljana, Mestni trg 22.

* Trije angleški biologi v Jugoslaviji. V našem kraju so prispevali trije angleški biologi in sicer gg. R. A. Beatty in Raymond Bell z univerze v Cambridge in g. R. S. Haues z londonske univerze, da studirajo jugoslovensko favno. V Ljubljani se zadržajo že štirinajst dni in se namejavajo v kratek podatki na naš jug, da tam svoje studije nadaljujejo. Angleški biologi potujejo s kolesi ter nosijo s seboj sami vse svoje znanstvene pripomočke in med potjo obiskujejo tudi podzemeljske jame. Ker je v naših jamaž živalske življenje nemavano bogato, upajo Angleški, da bodo izsledili dosti dragocenih eksemplarjev, ki so bili doslej še neznanji ali pa vsaj znanstveno neraziskani. Biologi potujejo po nalogu svetovnoznanega British Museuma v Londonu. Angleški gostje so bili pri raziskovanju in znanstvenih prizadevanjih v polni mero podprtani od gg. prof. Hadžija dr. Kenka dr. Kušeja in Društva za raziskovanje podzemeljskih jama.

SANATORIUM - EMONA
Dr. Franc Obergan
šef-primarij
kirurg. odd. v p.
Ordinacija: II. —

* Spomenik knezu Ivi od Semberije, Dijaki gimnazije v Šabcu so že leta 1905 sprožili idejo, naj bi se postavil narodnemu junaku knezu Ivi od Semberije dobroj spomenik. Za to idejo so se zavzeli vsi profesorji, izmed katerih živi danes samo še prof. Radivojević, ki je načelnik odbora za postavitev spomenika. Spomenik bodo odkrili med proslavo 100-letnice gimnazije v Šabcu, ki bo od 25. do 27. septembra letos. Doprski kip narodnega junaka je izdelal mladi nadarjeni kipar Dušan Jovanović, ki je za vojni muzej napravil kip vojvode Stepe Stepanovića. Pozneje bodo morda pod spomenikom uredili grob kneza Ivi.

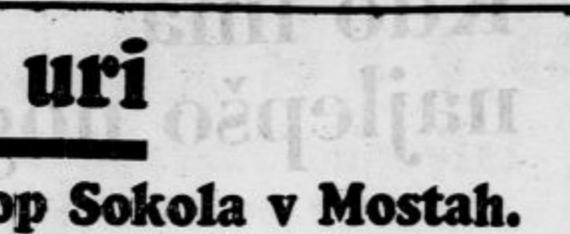
Vpisovanje v Enoletni trgovski tečaj Hermesa dnevno. Zahtevajte prospekt! Maribor, Zrinjskega trg 1. — Absolventi z malo maturo imajo posebne ugodnosti.

* Opozorilo francoskega konzulata. Konzul Francije v Ljubljani si usoja naznani osebam po rodu iz Sirije in libanske dežele, ki so se pred 30. avgustom 1924. naselile v tujini in se pred 30. avgustom 1926. niso poslušale svoje pravice, da bi optirale za državljanstvo Sirije in libanske dežele, da to lahko storite še naknadno v roku ki poteka dne 29. maja 1938. (po francosko-turski pogodbi z dne 29. maja t. l.). Konzulat vabi osebe, ki se jih to tiče, da se javijo čimprej na konzulatu Francije, Beethovnova 4. v Ljubljani, kjer bodo tudi vse potrebne informacije.

Zolca in jeter, žolčnih kamenih in zlatencov urejuje naravna »Franz-Josefovsk« prebavo in pospešuje iztrebljenje črevesja. — Klinične izkušnje potrjujejo, da domaća pitna kura (zdravljenje) dobro učinkuje, aka popijemo »Franz-Josefovsk« vodo zmešano z malo toplo vodo zjutraj na prazen želodec. Ogl. reg. br. 1503/1936

* Kongres svetovnih poročevalskih agencij na Jadranu. Zdaj je definitivno določen termin za kongres poročevalskih agencij vsega sveta. Pričel se bo 24. t. m. na Sušaku, konča pa 31. t. m. v Dubrovniku. Kongresisti bodo zborovali na parku »Dubrovnik« od dubrovniške plovbe. Na parku, ki se bo ustavil v vseh večjih zalivih od Sušaka do Dubrovnika, je že urejena radijska postaja.

Sodobni ruski roman
iz predvojne in revolucionarne dobe. »Zenske in menihi« (Reklivje) od Kalinikova, v dveh knjigah zveznih, nad 1000 strani, se dobija Din 130.—, placičnih v mesecnih obrokih. Naročite pri tiskarni J. Blasniku nač. v Ljubljani, Breg 10. Pišite po prospektu.

PO VAŠEM OKUSU

lahko izberete najtrpežnejše stole pri REMEC & Co., Kamnik

* Mednarodni kongres tiskarnarjev v Budimpešti. V Budimpešti bo od 24. do 26. t. m. V. mednarodni kongres tiskarnarjev. V istem času bo odprt tudi tiskarsko-kulturna razstava. Na dnevnem redu kongresa so razen predsedniškega poročila v volitve upravnega odbora tudi strokovni referati: Višinski tisk v konkurenčnem boju z osečnim in globinskim tiskom, Uležanje svezih tiskov, Problemi časopisnega tiska, Razmnoževalni in pisarniški tiskalni stroji, Vprašanje okusa v tipografiji, Pomen dobrega naraščanja principalstva, Izobražna kalkulatorjev in Tržni red nemške tiskarske obrti. S Kongresom bodo združeni tudi ogledi mesta, izleti in druge prireditve. Razstava je zasnovana zelo na široko, in bo prikazovala zgodovinski razvoj tiskarstva od prvih početkov do danes, stare rokopise in tiskala, tehnično tiskarstvo, knjige, knjigovještvo, izdelovanje papirja, tiskarske barve, surovine, ki so potrebne za tiskarsko obrt, in končno novinarstvo. Na razstavi bo prvenstveno prikazana tiskarska kultura Madžarske.

+ Kongres sladkovodnih ribičev bo v Novem Sadu. Dne 22. t. m. bo otvoren v Novem Sadu kongres sladkovodnih ribičev iz vse države. Važna točka dnevnega reda je sestava novega pravilnika, ki naj bi rešil vsa ona vprašanja ribarstva, ki so po novem zakonu prepričena v odločitev banskim upravam.

+ Nova radijska postaja v Beogradu. Južni bo začela v Beogradu obravati nova, 20 kilovatna radijska postaja, ki naj nadomesti staro, šibko postajo v palati Akademije nauk. Postajo bo otvoril poštni minister dr. Kaludjerić, z govorom o sedanjem stanju in bodočnosti našega radija, nakar se bo prepričal slavnosten koncert. Nova oddajna postaja je zamišljena samo kot provizorij, ki naj začasno odpo-

+ Vodne omnibusi nam ponuja neka italijanska tvrdka. Kakor smo že kratko predčitali, je dobro prometno ministrstvo od neke italijanske tvrdke ponudilo uvede takto zvanih vodnih omnibusov na naših rekah. Vodni svetbusi so ladje zelo pripravne za promet na plitvih rekah, ki so globoke komaj en meter, razvijejo pa brzino do 50 km na uru.

* Nova radijska postaja v Beogradu. Južni bo začela v Beogradu obravati nova, 20 kilovatna radijska postaja, ki naj nadomesti staro, šibko postajo v palati Akademije nauk. Postajo bo otvoril poštni minister dr. Kaludjerić, z govorom o sedanjem stanju in bodočnosti našega radija, nakar se bo prepričal slavnosten koncert. Nova oddajna postaja je zamišljena samo kot provizorij, ki naj začasno odpo-

+ Po potresu v Jelsi. Prebivalce Jelse in okolice so pred dnevi budo vznemirjali močni potresni sunki, ki so po manjšem strokovnjakov posledici rušenja sten in stropov velikih podzemnih votlin v torz lokalne značaja. Zadnji takoj močni potresi v Jelsi so bili pred 50 leti. Jelsi ni bil zlasti red veliki, koliko let približno bodo imeli mir. Mnogi prebivalci ves čas potresnih sunkov niso spali doma. Oblastni organi so pregledali vse stare hiše ter odredili, da se morajo nekatere podreti, ker je hibanje v njih tudi brez potresa nevarno. V Vrismiku so bili potresni sunki posebno močni in ko so ludje v panici v strahu bežali iz bivališč, sta dva močna orkanoma popolnoma mimo kri ter sklenila v nevarnem času sluziti skupnosti: eden v znanstvenem, drugi pa v slovstvenem

+ TVRDKA
KRZNO
SREČKO LAPAINE
GAJEVA ULICA 6

Učitelji na tečaju za fizično vzgojo. Ministrstvo za fizično vzgojo je organiziralo mesečni tečaj za učitelje v domu Sokola-Matice v Beogradu. Po razpisu je bilo sprejetih v tečaj 105 učiteljev — rezervnični oficirjev iz dravске, savske in vrbske banovine. Tečaj je bil otvoren 7. julija, zaključen pa bo 7. t. m. potem pa 15. t. m. otvoren drugi tečaj za 150 učiteljev iz ostalih banovin. Tečaj je urejen na internatski podlagi s praktičnim in teoretičnim poukom. Poučuje se tudi strejanje in ravnanje z otrožjem in so tečajniki po vojaško razdeljeni na četo in vode pod vodstvom kapetana Kneževića. Tečaj je v praksi, iz vseh panog fizične vzgoje dobivajo od najboljih strokovnjakov, ki so dovršili visoko šolo fizične vzgoje v Berlinu ter se tudi udejstvovali na raznih mednarodnih tekmcih. Tečajniki so z vsem zelo zadovoljni in vrlada med njimi zgledna tovarška vzajemnost. Ob sobotah in nedeljah prirejajo izlete v okolico in obiskali so tudi vse kulturne ustanove v prestolnici. Ob zaključku tečaja bodo dobili spričevala, s katerimi bodo usposobljeni za voditelje in učitelje na tečajih fizične vzgoje, ki bodo prirejeni v vseh večjih krajih za mladino.

Spomenike - grobnice - kapele - stavbna dela - oblage v marmorjih - zberete po nizki ceni pri kamnoseško-kiparskem podjetju

FRANJO KUNOVAR,
pokopališče Sv. Kriz — Ljubljana

* Primer zvestega vojnega tovaristva je dal kmet Mladen Knežević iz Tamnave bližu Šabca. Omi dan je nagovoril sotrudnika »Politike«: Brate, napiši mi časopisni oglas, saj veš, da jaz sam ne znam in tudi denarja nimam. Potem pa je mimo pripevoden, kako si zamišlja ta poglavje. Počastil bi rad spomin s svojih vojnih tovarishev, ki so postali pred 20 leti žrtve strašne katastrofe na morju. Iz Bizerte je plula 19. avgusta leta 1917 francoska vojna ladja, na kateri je bilo preko 2000 vojnih Francozov. Srbov in vojnih dobrovoljev. Ladja je bila torpedirana in iz katastrofe se je rešilo samo 220 mož, med njimi tudi Mladen. Ob 20letnici hoče Mladen v svoji domači cerkvi predmeti pomen pokojnini tovarisem in zdaj bi rad, da bi počasni bili na to opozorjeni vse tovarishe. Omi, ki so blizu, naj ga obščijo, drugi pa se naj doma spominjajo pokojnih. Spominska svečanost bo silovito obredna, kaj zato, tovarisem v spomin je treba tudi nekaj ztovravati.

* Polovitna vozinja za VI. Mariborski tečaj podaljšana. Vse obiskovalce VI. Mariborskog tečna opozarjam, da je generalna direkcija državnih železnic podaljšala veljavnost 50% popusta na državnih železnicah za prihod v Maribor do 8. t. m. za odvod do 13. t. m. Na to spremembu opozarjam vse obiskovalce.

* Kongres svetovnih poročevalskih agencij na Jadranu. Zdaj je definitivno določen termin za kongres poročevalskih agencij vsega sveta. Pričel se bo 24. t. m. na Sušaku, konča pa 31. t. m. v Dubrovniku. Kongresisti bodo zborovali na parku »Dubrovnik« od dubrovniške plovbe. Na parku, ki se bo ustavil v vseh večjih zalivih od Sušaka do Dubrovnika, je že urejena radijska postaja.

Ogl. reg. br. 1503/1936

moredostanjemu močnemu oddajnemu postaju, ki bi lahko vsakega radijskega naravnika v državi doseglo s svojim programom. Vrste se namreč pogajajo z velikimi radijskimi tvrdkami za dobavo aparature za 100 kilovat postajo, ki bi se s cenimi spremernimi aparati slišala po vsej državi, tem za dobavo nekaterih

pogledu. Občinski tajnik je nameril svojo

mizo na prostem bližu občinske hiše in

rebeli zato, da je izpuščen v precej hladnih nočeh, preveč uskrane priupeke, ki se

je dan za dnem družila s soparico zraka

v drobne delce hiapov. Kljub temu, da je

bila mera julijskih padavin kaj neenako

porazdeljena na vse mesec, vendar je bilo

po vročih dneh, ko je sonce pritisalo na

siroko ploskev našega sosedstva, se ved

da preveč prilik za vinarne nevhitne vpade v našo zemljo. Posledice teh so bile prav na

krajcu meseca strašne, tolikšne, da je naša

vremenska kronika zabeležila zadnje čase

le malo primerov tako silovitega navala

nenavadnih debelih zrn toče. In spet se

je potrdilo staro pravilo, kako nič je človek v primeru z velikanski silami, ki jih

nosi v sebi čudovito skrivenost zarodek

udarne sile neba.

Vreme sred letnega poletja bi lahko razdeljeno v tri faze: v deževni prvi del,

soparne, pripekojči, pa skoraj vsak dan po

oblačen sredini del in končno silno nevhitno

razpoložen, z močnimi naliwi spremiljani

zadnji del meseca. Splošni potek je imel

vse tipične lastnosti julijskega poletja, ki

je napovedal tudi stoletnic. Zanimivo je, da se je pritekel in konec treh značilnosti vremena zatpeljal v končni skoraj istočasno z napovedjo stoletnega koledarja, izjemo, da je načil vpad nevhitnega, hladnega deževja konec meseca prisel nekaj

dneje, kakor ga so opazovali star predci.

In vrednost takšnih opazovanj slišni

baš v tem, da se povežejo izkušnje lastnosti vremena posameznih let in letnih obdobij v poučen zaključek, kakšno naj bi

bilo vreme, ki ga v povprečju smemo v

posameznih dobeh prizakovati. Odstotek

verjetnosti stoletnega koledarja je tudi v

juliju dosegel, sicer manj kot v ročniku, pa

se vendar 81 točk zaupanja.

Pred nami je avgust, ki ga stoletni na

poveduje z veliko mero dežja. Kaj malo

obnaša vse, kar bo v tem mesecu razočaran,

romo videli čez mesec dñi

* V Kočevju bo 15. t. m. letašnja velika skupština naše narodnoobrambne Družbe sv. Cirila in Metoda. Udeležite se je, da se seznanite z delom in nalogami, ki jih ima CM družba Obenem pokažemo tamšnjemu slovenskemu življu, da se zanimamo zanj in da hočemo pomagati ogroženemu kotevskemu ozemlju.

* Združenje tapetnikov v Ljubljani predi dne 15. avgusta t. l. sestanek vseh tapetniških mojstrov dravskih banovine v Celju, kjer si bodo udeleženci ogledali Celjsko obrtno razstavo in se sestali k medsebojnemu razgovoru v važnih stanovskih zadevah. Sestanek bo v dvorani Obrtnega doma. Prijave sprejemajo Uprava združenja tapetnikov v Ljubljani. Vabljeni ste vsi tapetniki.

* Nepopisne užitki vam nudijo prekrasni izleti »Putnik« Maribor z lukuznimi avtokari: Avgust: 3. Slatina Radenci 75 din, 4. Graz, vključno vizum 100 din, 7. do 9. Grossglockner—Zell am See popoln aranžman 850 din, 14. do 15. Marizell vključno vizum 200 din, 15. do 22. Dolomiti. München, Grossglockner popoln aranžman 2.100 din, 15. do 21. na Češkoslovačko v Visoke Tatre, popoln aranžman 2.000 din, September: 5. do 19. v romantične kraje Jugoslavije, popoln aranžman 2.700 din, Oktober: 3. do 22. velika vožnja po Nemčiji popoln aranžman 4.600 din. Prospekt, informacije in prijave: »Putnik« Maribor—Celje—Ptuj.

* Vpisovanje v Legatov Enotni trgовski tečaj v Mariboru zoper vsak dan tudi nob nedeljah od 10. do 12. v Šolski pisarni Vrazova ulica 4. Lastni dijaški internat Šolski program, in pojasnila brezplačno.

* Avtobusni izlet na bojna polja 7. do 9. avgusta: Gorica, Dobrodo, Kostanjevica, Udine, Codroipo S. Vito al Tagliamento, Motta di Livenza, Oderzo, San Dona di Piave in drugi kraji. Postanek v Benetkah in Opatiji. Prijave do 4. avgusta v izletni pisarni M. Okorn, Ljubljana Hotel Slov. Tel. 26-45. Cena izleta z vso oskrbo, prenočiščem in potavnim listom Din 590.

* Putnik Ljubljana predri v mesecu avgustu sledče avtobusne izlete: 1.) od 7. do 9. avgusta tedennevni avtobusni izlet v Benetke, Padovo, Trst in Gorico. Cena vožnji, prehrani, prenočišč ter kol. pot. listu din 525.— Rok za prijave do 3. avgusta 1937. 2.) od 15. do 22. avgusta osemnevni avtobusni izlet v Dolomite in na italijanska bojna polja. Cena vožnji, prehrani, prenočišč ter kol. pot. listi din 1.525.— Rok za prijave do 11. avgusta 1937. Informacije v biletarnicah »Putnika«.

* Žikine higienične krušne drobtine iz najfinijega, posebnega peciva so absolutno snažne, okusne in zdrave. Dokite jih v ličnem žetrikilogramskem zavodu v vsaki Špercerjevi trgovini.

* Pri zaprtju, motnjah v prehavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec na ravne Frane Jožefove grenčice.

* Informacije o vseh študijah v Pragi daje Društvo jugoslovenskih tehničarjev, Praha II. Česká technika.

Iz Ljubljane

* Sadarska in vrtnarska podružnica na Barju priredi danes v šoli na Barju, Izanska cesta 303, veliko sadarsko razstavo. Poleg tega priredi tudi veliko vrtno velešilo z godbo, plesom, srečovalom itd. Odbor podružnice vabi vse sadjarje in vrtnarje iz Ljubljane in okolice k udeležbi. Otvorene razstave bo zaradi tehničnih ovir ob 15. in ne ob 10. Avtobusna zveza od 14. do 18. in od pol. 8. do 11. vsake pol ure od gostilne Pengov na Karlovski cesti poleg Dolenskega mosta do šole in obratno. Cena v eno smer za osebo 2 Din. Udeleženci bodo poceni prav dobro postreženi. Pridite vse in ne bo vam žal.

* Dr. Guzelj ne ordinira do vključno 6. t. m.

* Turistični avtoizlet v Opatijo Šusk za Din 70. Informacije Putnik, Ljubljana, Gajeva ul. 3. telefon 24-72.

M. U. Dr. France Virant

bivši asistent dermatol. in infekc. odd.
se je preselil
NA GOSPOSVETSKO CESTO 13/L.
(K O L I Z E J)
Ordinira od 12. do 3.

ZOBNI ATELJE RICHARD KLEMENČIČ dent. teh. NE ORDINIRA DO 15. AVGUSTA

Dr. VOLAVŠEK

zoper ordinira

PRIMARIJ
DR. FRANJO RADŠEL,
SPECIALIST ZA PLJUCNE BOLEZNI
JE OTVORIL zdravniško prakso
V MARIBORU — MAISTROVA 15
Rentgen. Telefon 2516.
Ordinira od 11. — 12.30 in od 15. — 16.

M.U. dr. Albert Trtnik

ALEKSANDROVA 3
zoper redno ordinira

PRIMARIJ BAN. ŽENSKE BOLNISNICE
V NOVEM MESTU

Dr. Milan Ž. Červinka

ne ordinira
od 2. avgusta dalje

Zobozdravnik dr. Kraigher
ordinira v avgustu
samo dopoldne

Beethovenova 9 Telefon 3830

Primarij dr. DEMŠAR

ordinira v avgustu
samo ob sobotah

ZOBOZDRAVNIK-SPECIJALIST

Dr. LOGAR ANTON
NE ORDINIRA DO 15. AVGUSTA

* »Okoli sveta« je naslov predavanja, v katerem nas bo v pondeljek 2. t. m. ob 20. seznanil v dvorani hotela »Metropol« nemški pisatelj g. Edmund Zschille, gost SEA, z najrazličnejšimi deželimi in narodnimi sveta, njihovo kulturno in običaj. Predavanje bo pojasnjalo mnogo sklopčnih slik, pred in po predavanju pa bo razstava zgodovinskih dokumentov raznih narodov. Razstava bo otvorjena eno uro pred predavanjem in jo bo predavatelj sam razkazoval.

Slavko Lukšman

koncertni tenorist, nastopi drevi na vrtu restavracije

Zvezda

— Poizvedba. Na predsednika mestne občine je naslovil neko prošnjo Janez Jerib, čigar poklic in bivališče pa v prošnji nista navedena. Imenovani se vabi, da se zglaši med uradnimi urami v predsedstvenem tajništvu mestnega poglavarstva v Ljubljani.

Priporoča se LJUDSKA IN DIETITIKA KUHINJA, Kolodvorska ulica št. 8. — Hrana prvorstna. — Cene nizke! — Abonenti se sprejemajo.

FEMINA MODNI ATELJE Kongresni trg 8/L do 1. septembra ne posluje. — Cenjenim damam se za nadaljnjo naklonjenost priporoča DANICA KORINSEK.

Senčnat, brez prahu je samo gostilniški vrt pri „Levu“

Danes koncert godbe „Zarje“ pri češnovarju na Dolenjski cesti

,Lasta“ sladna kava

Fotoamaterji!

Vse kar se rabi za fotografijo — posebno pa kvalitetna amaterska dela v specijalni fototrgovini

JANKO POGAČNIK,
LJUBLJANA, Tyrševa cesta 20.

— Utopljenec v Ljubljani. Ob 14. je bila uprava policije obveščena, da je Ljubljana nekoliko više od Črne vasi naplavila utopljenca. Tja sta odšla policijski zdravnik dr. Lapajne in dežurni uradnik g. Kette. Utopljenec je bil v kopalnih hlačkah in je zdravnik ugotovil, da ga je najbrž pri kopanju zagrabil krč ali pa ga je zadel srčna kap. Truplo je bilo precej objedeno od rib in je verjetno, da je ležeal v vodi že najmanj osem dni. Utopljenca, čigar identitete doslej še niso ugotovili, so prepeljali v mrtvašnico pri Sv. Krištofom.

Zahvala

Vsem prijateljem, znancem, osobito vsem bivšim učencem in gojencem trgovskega zavoda gosp. Christofa v Ljubljani se gnijenega srca zahvalim za čestitke k mojemu 80-letnemu jubileju. Jakob Žebre, nadučitelj in šolski upravitelj v pokoju. Ljubljana, 31. julija 1937.

Iz Celja

— Mladinska organizacija JNS za mesto Celje bo imela ustanovni občini zbor v sredo 4. t. m. ob 20.30 v restavracijskih prostorih Celjskega doma. Ustanovnega občinskega zobra se bodo m. dr. udeležili tudi m. narodni poslanec g. Ivan Prekorsek, posle vođe podpredsednika banovinskoga odbora JNS g. dr. Pirkmajer in predstavniki banovinskoga akcijskega odbora mladinske organizacije JNS. Nacionalna mladina, udeležite se ustanovnega občinskega zobra v čim večjem številu! Iskreno so vabljeni tudi starejši člani JNS.

— Slavnočna otvoritev celjske razstave obri, trgovine in industrije bo danes ob 9. na razstavnišču v mestni narodni šoli. Po otvoritvi bo na veselitvenem prostoru godbe do 12. ter od 15. do 19. in od 20. do 24. Razstava je nameščena v vseh prostorih šolskega poslopja, veselitveni prostor pa je na šolskem dvorišču in pred poslopjem. Razstava je zelo pestra in bogata ter zelo okusno aranžirana. Tudi veseljni prostor je lepo urejen. Pridretev bo gotovo privabljala zelo mnogo domačih in zunanjih obiskovalcev. Razstava bo odprtta do včetega 15. avgusta.

— Otvoritev Sokolskega doma v St. Petru v Savinjski dolini bo danes ob 14. Novi sokolski dom nosi ime Vitezkega kraja. Svetecnost je združena s praznovanjem setnica Sokolskega društva v St. Peteru in javnim nastopom. Sokoli in prijatelji sokolstva, udeležite se te lepe slavost v čim večjem številu!

KINO METROPOL, prinaša danes ob 10. in 14. uri matinej: »ZETEV-JULIKA« (Die Ernte). — Ob 16.15, 18.15 in 20.30 humoristični, kabaretski film »MARINELLA«. — Jutri ob 16.15, 18.15 in 20.30 uri zadnjikrat »MARINELLA«.

— Sokolske plavalne tekme v Rimskih toplicah odpovedane. Za danes dopoldne v Rimskih toplicah napovedane društvene plavalne tekme Sokolskega društva v Celju so zaradi nenadnih tehničnih zaprek preložene na poznejši čas.

— Hude nesreča v rudniku. V četrtek je padel 39-letni Ivan Cvikelj, uradnik pri rudniku v Zubukoviči pri Žalcu, v rudniku tako nesrečno, da si je poškodoval hrbitenico. Ponesrečenca so prepeljali v celjsko bolnišnico.

— Nagrada za udeležbo na prosvetnem Taboru v Mozirju. G. Josip Kač, delovodja občine na mre postavlja: Prosim vas, g. urednik, da priobči v smislu člena 26. tisk. zak z ozirom na Vašo notico, objavljeno v »Jutru« z dne 25. VII. 1937, na strani 7., stolpec 3, pod rubriko »Celje in naščinom« zagnara za udeležbo na prosvetnem taboru v Mazirju sledi popravek: Ni resnica, da bi jaz v nedeljo na Poljici vabil ljudi, da bi se udeležili prosvetnega tabora v Mozirju, ker sploh ni sem odbornik Kat. prosvetnega društva na Poljici, ki je udeležbo za tabor organiziralo ter ljudi vabilo. Tuši nisem pri demonstracijah v Celju dne 8. junija so deloval. Ni res, da bi imeli udeleženci prosvetnega tabora v Mozirju brezplačno vozilo in se honorar v znesku celih 4 din, res pa je, da so sli udeleženci na tabor na lastne stroške in iz svoje odločne katoliške zavesti.

Iz Maribora

— Slovo generala M. Milenkovića. Poslovni večer, ki ga je nacionali Maribor priredil v petek mesnemu poveljniku generalu M. Milenkoviću, ki je v soboto 31. julija odpotoval s popoldanskim prizvokom na svoje novo sodelovalno mesto v Štip. Je bil prava manifestacija za našo hrabino in junaško vojsko. Spodnji prostori pri Orlu so bili polni polničev mariborskog garnizije ter zastopnikov mariborskog sokolskih, nacionalnih, gospodarskih in kulturnih organizacij. Navzočna sta bila med drugim tudi novi mestni poveljnik general Stanoljović in policijski šef dr. Trstenjak. Prisotne so bile poslovne besede, ki so jih spregovorili v slovo priljubljenemu generalu polkovniku Cordašič v imenu mariborskog oficirskega zbora, dr. Milan Senković v imenu mariborskog mesne občine, proti Simeon Ivovičevi v imenu pravoslavne cerkvene občine, primariji dr. Derovič v imenu strelnih družin, br. Mohorko za maritarsko sokolsko župu, dr. Lipold za Jadranško stražo, ravnatelj dr. Tomišek v imenu »Naših kril« v SPD, starešina gasilske župe Maribor levi breg Šrečko Krane in imenu obmernega gasilskega, magister Pukš za mariborsko dobровoljsko organizacijo ter prof. Sokolov v imenu Ruske matice. Iskrene so bile zahvale besede generala Milenkovića, nakar je vojaška godba pod takliko dirigentom Jiranekom intonirala državno himno. S tem je bil oficijel del krasno uspelega poslovne večere zaključen in je sledila priserčna, prijateljska zabava. Odhajajočemu priljubljenemu generalu, ki je tako zelo ljubil naše kraje, želimo na novem službenem mestu čim lepšega in uspehljega uveljavljanja njegovih odličnih sposobnosti.

— Rezervni oficirji, ki želijo prisostvovati vabi 6. t. m. se vabijo, da se v svrhu prijave zglase do vključno 5. t. m. med uradnimi urami adjutantu komandanta posadije v kasarni vojvodje Mišića v Mariboru.

— Iz državnega tožilstva. Prvi državni tožilec dr. Zorjan je nastopil svoj dopust. Za časa odstotnosti ga nadomešča državni tožilec g. Sever.

— Repriza »Sna kresne noči«. Danes dopoldne bo prodaja kart za večerno reprezilo ob 10. do 12. v mestnem parku pred spomenikom osvobodenja. Vstopnice od 45 do 15 Din za sedežne, stolica Din 6. Ker je tribuna visoka, bo videl predvajanje vsak glede. Cene bodo ostale ves čas predstav ne sprememnjene.

— Turneja mariborskog harmonikarjev. Mali mariborski harmonikarji bodo po svoji res lepo uspelih koncertov na Dunaju in v Zagrebu nastopili 2. avgusta na Jesečah, 3. avgusta v Radovljici, 4. avgusta pa na Bledu v Kazini. Od 14. do 22. avgusta jih bo vodila pot, na kateri jim želimo obile najlepših uspehov, v Rogatško Slatino in nato v kraje Hrvatskega Zagorja tja do Belovraca v Koprivnici.

— Krožek mariborskog upokojenega učiteljstva bo imel 5. t. m. ob 15. sestanek v gospodarstvu pri Ljutomeru. Vse življenje je bil delaven član Učiteljskega društva v Glavnem odboru ter nekaj let predsednik Učiteljskega društva Maribor desni breg, je zvest pripadnik gasilskega društva, pobornik in

— Moralni in gmočni uspeh gasilske prireditve ob priljubi 50-letnici našega gasilske čete na solškem prostoru poleg Roševe gostilne je bil razveseljiv. K temu so v prvi vrsti pripravili številne soprogje, ga Drolčeva in ga Prohaskova; nadalje trboveljski župnik duhovnik svetnik g. Jakob Gašparič, zastopnik banovine, sreski podnačelnik g. dr. Orožnik, zastopnik hrastniških industrij, hrastniško ženstvo, ki je nabavilo krasen spominski trak, ter naposled vsi, ki so v tako lepem številu posetili jubilejno slavnost. Naša gasilska četa čuti veliko hvalnosten do vseh teh. — Na istem prostoru poleg Roševe gostilne bodo v nedeljo, 8. avgusta tombola hrastniškega sokolskega društva. Upamo, da bo tudi ta prireditve uspela tako zadovoljivo kakor gasilska.

Iz Kamnika

— Banovinska četa Kamnik—Motnik bo od 2. do 7. t. m. zaradi popravila v občini mostu za težke tovorne automobile in vozove zaprt. Tuši vozači luksuznih avtomobilov se opozarjajo, da morajo voziti previdno.

— Zvočni kino Kamnik predvaja danes in v pondeljek film »Kjer žene zavodijo«. Kot dodatek se predvaja Foxov zvočni tedenik in kulturni film.

— Novo sprejaljali. Na pobudo Tuške prometnega društva in podružnične SPD je pričela mestna občina delati pot od kolodv

Rafael Sabatini:

MORSKI KRAGULJ

Gusarski roman

Miljo proti vzhodu so stale med rodovitnim smagradnim ozemjem, ki se je širilo tja do Ceute, kolibe in šotori beduinskega tabora. V ospredju je skoraj nag kožni pastir, giban rjav fant z vrvico iz veiblodge dlake navito krog obrite glave zadenski jahal na sivi skali ter izvabjal svoji piščalki otočne, neskladne glasove. Od nekod izpod sinjega neba se je razgalo veselo žvrgolenje škrjančka, in vzdolž obale je svilnato šumelo gladko morje.

Sakr el Bahr je zložno ležal na plašču iz velblodge dlake, skrit med bujno proproatjo in morskim Janežem, tik ob robu prepadu. Ob straneh sta mu ždela dva črnca, naga vse do okolčnikov. V plesočih žarkih majniškega solnca sta se jima bleščale mišičasti telesi kakor ebenovina. Z močnimi rokami sta mahala nad gospodarjevo glavo vsaki s svojo pahljačo iz palmovih listov.

Sakr el Bahr, mož visoke rasti, s herkulskim telesom in stinimi udi, je bil v cvetu let. Ostro mu je štriel orlovski nos, obraz se mu je končaval v temni siljasti bradi, ki je s svojo črino še poudarjal beli turban. V nasprotju z brado so bile pa oči nenavadno svetle. Nad belo srajco je nosil dolgo

zeleno tuniko iz svete svile, ki je bila ob robu izvezena z zlatimi okraski. Mehke koteninaste hlače so mu segale do kolen. Žilave rjave meče so bile gole, stopala obuta v kljunasta mavrske čevlje. Razen širokega, z dragulji okrašenega bodala za spletenim usnjjenim pasom ni imel nobenega orožja.

Ob njegovi levici se je bila leno iztegnila druga postava. S komolci se je opiralna na zemljo, si z rokami zaslanjala odi in strmelja na morje. Tudi ta drugi mož je bil velik in močan, in kadar se je premaknil, sta se zabilskala verižni oklep in jeklenica lečada, ovita z zelenim turbanom. Zraven njega je ležal velik krov meč v rjavi nožnici z jeklenimi okraski. Možev bradati obraz je bil lep, še bolj rjav kakor tovaršev običije, in hrbitna stran njegovih dolgih, oksnih rok je bila videti malone črna.

Sakr el Bahr se ni dosti zmerni zanj. Ravnodušno je zri po bregu, obraščenem z grčavimi plutovci in zimzeljenimi hrastmi, izmed katerih se je svetljivo zlato bočanje. Sakr el Bahovo oko je blodilo v globini okrog Herkulovih stebrov ter opazovalo ozek izrez morja, čigar jasne vode so se prelivale v vseh barvah, od temnozelene turmalina pa do opala. Za štrlečo čerjo, ki je obdajala majhen pristan, sta se ob rahli sapi zložno pozibivali dve visokojamborni galeji na petdeset vesel in manjša galjota na trideset vesel. Kakor kraljina peresa davni ptič-veleikanki so dolga rumena vesla vodoravno štrlela ladjam iz bokov. Jata galebov je z vsljivim vriščem krožila nad njimi. Na prvi mah je bilo očitno, da čakajo ladje v zasedi.

skom istragom ili pod sudom uopšte.

6) Da imaju odobrenje od roditelja (staratelja) potvrđeno od strane nadležne vlasti, da mogu stupiti u kadar letačkog osoblja.

7) Da su regrutovani i okategorisani za službu u glavnim rodomovima vojske.

8) Da nemaju pravo na povlastice po Uredbi o oslobođenju obveznika od poziva na vojnu dužnost u miru i ratu, i

9) Da se ne koriste povlasticom za manje služenje u kadru.

POSEBNI USLOVI:

1) Da ispunjavaju uslove iz tač. a) pod 1. čl. 49 Zakona o ustrojstvu vojske i mornarice.

2) Da nisu mlađi od 20 a stariji od 26 godina starosti (zaključno sa 20 januarom 1938 godine).

3) Za konkurs prvenstveno u obzir dozale studenti: Tehnike, prava, filozofije, šumarstva i poljoprivrede, ekonomike, visoke komercijalne škole i djaci (sa ispitom zrelosti): tehničkih škola, državnih gimnazija i realke, trgovачkih akademija, srednjih poljoprivrednih škola i učiteljskih škola, kao i oni koji ispunjavaju tražene uslove i svršili su jedrilčarsku školu i imaju diplomu B i C.

Kandidati podnose komandantu nadležnog vojnog okruga najdalje do 1. septembra 1937 godine svojeručno pismene molbe sledeće sadržine:

Taksena Marka od
10 dinara»KOMANDANTU . . . . .
VOJNOG OKRUGA.

Na osnovu konkursa Komandantna Vazduhoplovstva Vojske Br. . . . . od . . . . . 1937 godine, molim da se uputim na otkazivanje svoga kadrovskog roka sa prvom idućom klasom regrutovačkih dječaka za vazduhoplovstvo vojske za rezervne oficire — podoficire. (Potrebno napisati).

Regrutovan sam . . . . . 19 . . . . . g. kod . . . . . vojnoj okrugu.

Obavezujem se da ču po završetku odgovarajuće stručne škole u vojnom vazduhoplovstvu vršiti letačku službu po odredbama Uredbe o zvanjima stručnog osoblja u vojnom vazduhoplovstvu, a prema svojoj fizičkoj sposobnosti i duševnim pogodnostima.

Za dolazak na vojni vazduhoplovni komisiji pregled, molim da mi se izda železnička (parobrodská) besplatna karta od Zemuna i obratno.

Konkurišem sa teritorije . . . . . armijske oblasti.

Prilazež prema konkursu . . . . . (pobrojati dokumenta).

Datum 1937 godine
Mesto . . . . .

Br. . . . . iz kancelarije Štaba vazduhoplovstva vojske . . . . . 1937 god.

Obrazac broj 1.

IZJAVA

za prijem u kadar letačkog osoblja vojnog vazduhoplovstva

1	Prezime, očevo ime i ime (ranije prezime, ako ga je imao)
2	Dan, godina i mesto (selo, srez i banovina) rođenja
3	Nadležna (zavičajna) opština i vojni okrug
4	Gde stalno živi (selo, srez i banovina)
5	Koje je vere i narodnosti, i koje jezikove govori
6	Koje je škole učio, odnosno uči, na kome nastavnom jeziku i u kojim mestima
7	Cime se zanima, tj. da li je gde zaposten, u kome svojstvu, kod koga i u kome mestu
8	Je li kažnjivan, od koga i zašto
9	Je li član kulturnih, sportskih, nacionalnih i ostalih društava i kojih Kojim se sportovima bavi
10	Da li je član Sokola Kraljevine Jugoslavije i hoće li se koristiti povlasticom za manje služenje u kadru
11	Ime, li ženu, roditelje, braču, sestre; njihovo ime i prezime, zanimanje i mesto stanovanja
12	Kad je regrutovan, za koji je rod vojske okategorisan i kada će stupiti na otkazivanje kadrovskog roka
13	Kojoj vazduhoplovnoj grani želi da se posveti (pilot ili izviđač)

Svojeručni potpis

Overava:

Nadležna policiska vlast (uprava).

Iz kancelarije Štaba Komande vazduhoplovstva vojske.

Točno plačuj „Jutru“ naročno
varuj svojcem zavarovalnino!

vlačil napet motik; ladja je držala bliže in bliže; že je bilo ob slehernem zbijaju videti, kako ji pljušča bela pena izpod črnega trupa. Sakr el Bahr si je zasenil oči. Njegova pozornost je bila obrnjena na štitrotok zastavo, ki je vihrala z glavnega jambora. Mimo rdečega in rumenega predela je zdaj razločil tudi slike gradu in leva.

»Španska ladja! Imenitno. Slava in hvala Edinem!« je zamrmal tovariš.

»Ali se bo upala v past?« je ta podvomil.

»Prisežem ti,« je Sakr el Bahr zatrdil. »Nit ne sanja se ji o nevarnosti. Naše galeje se malokdaj spustijo tako daleč na zahod. Glej jo, kako prihaja v vsem svojem španskem napuhu!«

Ko je še govoril, je ladja preplula črto. »Daj!« je vzkrknil Biskain — njegova blisko-vatnska burnica mu je bila pridobila ime Biskain el Borak. Od neučakanosti je dingetal kakor pes krva.

»Ne še,« je mirno oporekel Sakr el Bahr. »Za kolikor palcev se približa obali, toliko bolj gotova je njena poguba. Kadar zakrene, bo časa ved ko dovolj. Daj mi piti, Abiad!« je zaklical enemu izmed črncev, ki ga je bil posmehljivo nazval »belega.«

Suženj je odigrnil preprogo iz praproti, vzel vrč i zrdeč, luknjasté gline in naili vode v skodelico. Sakr el Bahr je pil počasi, ne da bi odvručil oči od ladje, ki so zdaj že njene vrvi razločno risale v prozornem zraku. Ladja je bila komaj pol milje daleč, ko je mahoma zakrenila.

Na to vprašanje odgovor ni bil težaven, Cec 420 dni, ker je 420 najnižje število, ki se da razdeliti z vsemi številkami od 1 do 7. Po datumu je to 27. marca 1937. Nekatere reševalci, ki si niso pomagali s kolodarjem, so prezri, da je bilo lansko leto prestopeno in da je imelo en dan več kakor navadno, zato so dobili za en dan napačen rezultat.

Med številne reševalce je razdelili trije Matice spet deset knjižnih nagrad. Po žrebu je tisti, ki je dobil naslednji reševalci:

Dušan Klofutar iz Ljubljane, Franketoval 4, dobit roman »Peter Kajetan.« Franc Jagodnik, Villa del Nevoso (Hrvaška Bistrica), Italija, dobit roman »Zvezna cesta.« Ivan Tivčar iz Škofje Loke, dobit roman »Misterija.« Aleksij Pertot, Barcola, Bovedo 463, Italija, dobit roman »Lucifer.« Vida Buda, Comeno 25, Prov. Gorizia, Italija, dobit »Roman treh srce.« Heliodor Chromy, Srednji vrh 5, Kranjska gora, dobit roman »Tigrov zobe.« Janko Krmelj, Tvrđava, Slavonski brod, dobit roman »Gusar v oblakih.« Vojko Smuc, Via Gimnastica 26-III, Trieste, Italija, dobit roman.

S. Perš, G. Petrović v Prekmurju, in Župan iz Trbovelj L. Loka 181, dobita po eno knjigo revije »Živiljenje in svet.«

Kdaj se sestanejo?

Na to vprašanje odgovor ni bil težaven, Cec 420 dni, ker je 420 najnižje število, ki se da razdeliti z vsemi številkami od 1 do 7. Po datumu je to 27. marca 1937. Nekatere reševalci, ki si niso pomagali s kolodarjem, so prezri, da je bilo lansko leto prestopeno in da je imelo en dan več kakor navadno, zato so dobili za en dan napačen rezultat.

Med številne reševalce je razdelili trije Matice spet deset knjižnih nagrad. Po žrebu je tisti, ki je dobil naslednji reševalci:

Dušan Klofutar iz Ljubljane, Franketoval 4, dobit roman »Peter Kajetan.« Franc Jagodnik, Villa del Nevoso (Hrvaška Bistrica), Italija, dobit roman »Zvezna cesta.« Ivan Tivčar iz Škofje Loke, dobit roman »Misterija.« Aleksij Pertot, Barcola, Bovedo 463, Italija, dobit roman »Lucifer.« Vida Buda, Comeno 25, Prov. Gorizia, Italija, dobit »Roman treh srce.« Heliodor Chromy, Srednji vrh 5, Kranjska gora, dobit roman »Tigrov zobe.« Janko Krmelj, Tvrđava, Slavonski brod, dobit roman »Gusar v oblakih.« Vojko Smuc, Via Gimnastica 26-III, Trieste, Italija, dobit roman.

S. Perš, G. Petrović v Prekmurju, in Župan iz Trbovelj L. Loka 181, dobita po eno knjigo revije »Živiljenje in svet.«

RADIONICA

Ponedeljek, 2. avgusta.
Ljubljana 12: Odmevi ruskih poljan (ploče). — 12.45: Vreme: poročila. — 13: Čas, spored, obvestila. — 13.15: Venčki vsake vrste (ploče). — 14: Vreme, poročila, spored, obvestila. — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 20: Nacionalna ura. — 20.30: Nacionala ura. — 21.00: Zdravnička ura (dr. Ivan Matko). — 20.30: Slovenske narodne v pesmi in glasbi: Sodelujejo: gd. Poldka Zupanova, Bogdana Stritarjeva, gg. Jože Gočič in Marijan Rus ter radijski orkester. — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Mandolistični trio (gg. Antonović, Privšek in Harlag).

Beograd 20.30: Koncertni program po napovedi. — Zagreb 20.10: Wagnerjeva opera »Tannhäuser« (ploče). — Praga 19.10: Romantične narodne pesmi. — 20.05: Koncert lahkog glasa. — 21.20: Fibichov klasni kvintet v D-duru. — 22.20: Lahka glasba s pločo. — Varšava 20: Lahka godba arkestra in solistov. — 22: Pevska ura. — 22.25: Ploče. — Dunaj 12.20: Koncert orkestra. — 20: Mozartova simfonija v Es duru (ploče). — 16.05: Plesi in odmori iz zvočnih filmov. — 17.30: Violinski koncert. — 17.45: Pevska ura. — 19.05: Prenos Mozartove operе »Don Juan« iz Salzburga. — 23: Plesna muzika. — Berlin 19.20: Plesne melodije. — 20.10: Pešter program za nedeljskega mačka. — 21.10: Lahka godba arkestra in solistov. — 22.30: Plesna muzika. — Mihenčen 19: Zabaven program k pričetku tedna. — 21.10: Virtuoza klavirska muzika. — 21.40: Istorija. — 22.30: Lahka in plesna muzika iz Koina. — Stuttgart 19: Prenos iz Berlina. — 21.15: Prijeljene operete melodije. — 22.30: Kaktor Mihenčen. — 24: Nočni koncert: Schubertova glasba.

Torek 3. avgusta.
Ljubljana 12: Kmečka godba, kmečki plec (ploče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Čas, spored, obvestila. — 13.15: Poljske in ukrajinske narodne pesmi (ploče). — 14: Vreme, poročila, spored, obvestila. — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 20: Saint-Saens: Ples okostnjakov, igra filharmonični orkester (ploče). — 20.10: Zdravnička ura (dr. Ivan Matko). — 20.30: Slovenske pesmi (ploče). — 20.45: Plesni program: Sodelujejo: gd. Poldka Zupanova, Bogdana Stritarjeva, gg. Jože Gočič in Marijan Rus ter radijski orkester. — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Prenos iz Ročaške Statne: Lahka glasba, igra Adamčev jazz.

Beograd 17.20: Pevska ura. — 17.50: Ploče. — 18.20: Narodna glasba. — 19.50: Ploče. — 21.20: Narodne pesmi. — 22.20: Orkestralni koncert. — Zagreb 20: Gričeve pesmi. — 20.30: Klavirske skladbe. — 21: Orkestralni in pevski koncert. — 22.20: Lahka in plesna muzika. — Praga 19.10: Ploče. — 20.10: Zvočna igra. — 20.55: Orkestralni in violinisti koncert. — 22.20: Lahka glasba s pločo. — Varsava 19.50: Violinske skladbe. — 20: Zvočna igra z muziko. — 21.05: Orkestralni in pevski koncert. — 22: Lahka godba. — Dunaj 12: Koncert orkestra. — 14: Koloraturni sopran. — 15.15: Oktroški koncert. — 16.05: Lahka glasba. — 17.20: Klavirske skladbe. — 17.30: Schubertova komorna glasba. — 19.10: Dunajski odmevi. — 20.55: Zvočna igra. — 22.20: Orkestralni koncert. — 23: Zvočne slike s podzemnimi železnicami. — 22.30:

Kraljestvo mode

Vse iz belega platna

V poletnem času, ko dopušča moda celo večerne obleke iz pralnega tvoriva, je mogoče tudi cela garderoba iz platna, od športnih »shorts« pa do najbolj elegantne toalete. In kako hladna, mladostna in vedno evesa je obleka iz belega platna! V tej brezhibni belini se lahko pokažejo mlado dekle in starejša gospa, milijonarka in preprosta žena — učenek je vedno eleganten. In to je ravno naples na tej modi platna: da se v svoji sveži preprostosti vsakomur poda, da je v svoji cenenosti vsakomur dostop.

Za platneno obleko torej ni treba posebne nadarjenosti, niti posebnih izdatkov. Saj k poletnem zagorelemu obrazu že sama belina tvoriva napljepi kontrast, tako da ne potrebujemo nikakih drugih posebnih okrasov ali izometričnih garnitur. Ce nam je živahnost bolj pri srcu, kakor nekoliko stroga, enotna belina, se pa morda še poslužimo enostavnega, barvastega pasu ali živopisne rute.

Lepo in elegantno je tudi, če kombiniramo belo platno s kakšnim drugim, živo-barvnim ali temnejšim tvorivom, n. pr. s pikéjem. Tako je prva obleka na naši skici sestavljena iz belega platna in temnomodrega pikéja. V život je vdelan navzgor, v konico se zožoči, temnomoder del, ki ga prevezemo z enakim, ozkim pasom. Iz temnomodrega pikéja sta tudi obe pentlji, ki izhajata izpod ovratnika. Mali vložek

Ažurji iz čipk

Letos ponavlja moda tudi ažurje, seveda v nekoliko izpremenjeni izdelavi. Da izpolni praznino med dvema deloma obleke, se poslužuje rogljičasto klekljenimi čipki. Ta način dopušča nešteto možnosti in je vsekakso manj zamuden, kakor pravi ažurji, ščivani z roko. Na naši skici vidite zgoraj ažur z enojno uporabo čipk, spodaj pa ščivni ažur z dvojno vrsto čipk.

pod vratnim izrezom, sestoječ iz dveh navpičnih prog, zapenjam z drobnimi gumbi (1. skica).

V svoji enostavnosti izredno eleganten je platnen kostum. K glatkemu, platnemu

NAJNOVEJŠE MANUFAKTURA M O D N E T K A N I N E Šovran

mu krilu nosimo malo jopico s kratkimi rokavi, ki jo zapenjam prekrizano in sicer z dvema gumboma. Pod malimi reverji vidimo poševno vrezane, okrogle žepke, ki so na zunaj preši z roko, enako kakor gladki manšeti na rokavih (2. skica).

Kopalna novost je kralka, spredaj odprta, vrhnja obleka, ki jo nosimo v kopalnemu kostumu. V letovičarskem kraju nosimo takšno obleko na poti v kopalische, pa tudi v kopalische samem nam pride prav, če nočemo svoje kože ves čas izpostavljati solncu. Obleka na naši skici je iz belega platna in ima zanimivo všito sedlo in kočičaste žepke. Pas zapnemo z dvema velikima, okroglima gumboma (4. skica).

Popoldanska obleka iz finega belega platna ima na sedlu in na krilu po dva koničasta vrezana žepka in vse robove dvojno preši. Krasí je lahko ovratna ruta malinove barve, enak pas in šopek drobnih cvetlic v isti barvi, ki jih zataknemo v desni žepku na životu (3. skica).

Kratke blače v zvezi z enakim životom iz platna tvorijo mladostno in mikavno obleko za šport in za solnčenje. Vložek na životu je sestavljen iz več zaporednih prog, na levi strani mu je priključen grobo preši žep z barvastim robcem. Sem spada še živočar pas (5. skica).

Odprti plašč iz belega platna se poda k vsaki poletni barvasti ali imprimé obleki. Plašč je rahlo zvončasto krojen in po sredini prevezan s pentijo iz enakega tvoriva. Dolg ščivni ovratnik in manšeti izpopolnjuje elegantni videz tega modela (zadnja skica).

Žena Rodolfa Valentina filmska statistka

V Hollywoodu so postali pozorni na Jean Ackerjevo, blivo filmsko zvezdo in nekdanjo ženo Rudolfa Valentina. Žena živi v zelo skromnih razmerah. Preživljati se mora s statiranjem: »Nekoč sem imela imetje 300.000 dollarjev in vse sem izgubila pri zadnjem velikem banchem polnemu«, pripoveduje Ackerjeva. Izmed starih filmov, v katerih je igrala glavne uloge, je obiskovalcem kinematografov v spominu posebno vefilmem »Afera gospoda Anatola«. Ackerjeva je bila Valentinova žena od 1. 1923. do 1926.

Pol stoletja že deluje CMD, darujmo še za pol stoletja!

Čitanje iz roke

Gospod Poljanec je sedel pri kosilu in se ozrl med tem, ko je srebal juho, zdaj pa zdaj skozi okno na ulico. Sonec je svetilo še v žarkih, toda že v hladnih jesenskih barvah. Kadars je potegnil vetrč, je listje zatrepetalo. »Človek bi skoro dejal, da je zunaj toplo, mene pa tresa mrz,« si je govoril v mislih Poljanec in tiso pristavil, ne da bi trenil z očesom: »Jesenskim dnevom pač ni dosti zaupati...«

Ogenj v peči je praskatal veselo in gospod Poljanec se je udobno zlekran v svojem naslanjaču. »Bogu bodi hvala,« so govorile njegove misli, »bil sem že popolnoma na tem, da izgubim upanje na lastno sobo s kurjavom in v dobro hrano.« Porinil je prazen krožnik v stran in primaknil krožnik z mesom. »Hm, kako prijetno diše!« je povhalil v mislih pečenku pred seboj. Potem je pretekel z očmi list razgrajenega časopisa. In je dejal skoro na glas: »Bogu bodi hvala, da se mi zdaj dobro godi...«

Zadnjih dve leti gospoda Poljanca sta bili leti hudega življenja. Bil je bolan, vrh tega pa še brez službe. Zaman je trkal na vrata za kruh. Zdaj se je pa vse obrnil na bolje. Svak se je pobrjal zanj, preskrbel mu je skromno eksistenco. Ko je razmisljal o teh stvarih, je pozvonilo pri vrati in Poljanec je uslužno odprl.

Pred vrati je stal možiček z razmršenimi laskmi, običen v raztrgan suknič, da so mu gledali komolci skozi luknje. Poljanec pa donudil vršilec novec in ko je videl,

da so se premknile njegove suhe ustnice brez besedice, se mu je zasmilil v dne srca.

»Ali ste lačni?« je vprašal. Ko je možiček pokimal, ga je povabil noter: »Le stope naprej! Možiček je vstopil in se ustavil na hodniku.

»Nu, nu, le v sobo!« ga je bodril Poljanec prepričan, da je berač pač navajen jesti na hodniku.

Berač je stopil bliže, Poljanec mu je ponudil stol in porinil predejan krožnik s pečenko. Od peči je valovala prijetna topota. Poljanec je opazil, kako se je možiček proti peči.

Berač je dejal, da mu ponuja gostitelj najbrž lastno kosoš, vendar pa se je dal prepovoriti, da je pospravil vse, kar je bilo na krožniku. Po jedi je odložil vilice in nož z besedami:

»Hvala vam — in povrne naj vam tisti, ki vse dobro plačuje.« Nato se je naslonil na komolce, ki so vnovič pokukali skozi rokave.

Po jedi je hotel možiček vstati. Toda Poljanec, ki je bil mož mehkega srca, ga je potisnil nazaj na stol, rekši:

»Le še malo posedite, saj se vam nikam ne mudri! Toplotna v prvih jesenskih dneh tako prijetno dě Človeku.

»Vi ste izvrstan človek. Hvala vam mnogokrat za vašo dobroto,« je mrmlal možiček. Povabilu gospoda Poljanca, naj primakne stol bliže k peči, se je prav rad odzval.

Danes je zunaj tako hledno, je pozval

Zdravniška posvetovalnica

Mlada žena: Iz znakov, ki jih opisujete v vašem pismu, sklepam, da ste noseča. Po vsej verjetnosti datira začetek nosečnosti od meseca aprila in je zato pričakovati poroda sredi januarja prihodnjega leta. Končno je še en način, kako določimo čas poroda. Prvi gib otroka čuti mati navadno sredi nosečnosti. V vašem slučaju se bo to zgodilo približno sredi septembra. Vsi ti datumi so seveda samo približni in nastopajo lahko razlike, ki znašajo tudi par tednov. Nadaljnje težave, ki jih opisujete, so prehodnega značaja in vse vam nč treba zaradi njih polpopnoma nič razburjati.

S. R. Maribor: Vaši podatki so preveč pomjanljivi, da bi mogel točno odgovoriti na vprašanje. Pega, ki povzroča motnje, se lahko nahaja v roženici, leči alk. na steklovin. Verjetno je sicer, da imate začetek mrene. Toda tega ne morem z gotovostjo trdit. Pojdite ponovno k vašemu specijalistu, ki bo ukrenil vse potrebno glede zdravljenja, odnosno glede eventuelne operacije mrene.

Zaskrbljen: Perspektive zdravljenja, odnosno ozdravljenja v tej starosti dobi niso ravno slabe. Verjetno je, da se bo žarišče ob primerni negi in ugodnih živiljenjskih prilikah umirilo, in da bo ostala bolezen omejena samo na pljuča. V primeru kake vmesne bolezni, n. pr. ošpic, oslovskega kašja alk. slično, pa se utegne zgoditi, da bolezen vzplamti nanovo, ali pa, da še celo obole drugi organi. To so seveda samo izjemne prilike, ki dovedejo do takih komplikacij. Običajno je prvočno.

Ista: Priporočal bi lahko hrano in skrb za redino odvajanje. Obroki hrane naj bodo majhni, tako, da nima dotični nikoli občutka, da je sit. Od domaćih zdravil bi priporočal čaj iz preslice in nadalje kopanje nog v topli vodi.

S. U. Podsreda: Zdravniška posvetovalnica ni mesto, kjer bi iznali strokovne kritike raznih kur in sličnih procedur. Slično slavospev lahko čitate o vsakem kopalischu, ker je vsaka takna in slična ustanova že iz povsem materijalnih razlogov interesirana na tem. Osebno menim, da dosežemo z našimi domaćimi sredstvi iste rezultate.

Beli: Dr. Adelhain Crnl. Sämisich 1) e2—e4 2) Sc1—f3 3) Lf1—b5 4) Lb5—a4 5) 0—0 6) Dd1—e2

Običajneje je, kakor znano, 6) Tf1.

Poteza partiji nč je boljša ne slabša, ima pa prednost, da je manj raziskana.

6) ... b7—b5

7) La4—b3 d7—d6

8) c2—c3 0—0

Enostavnejše je pač Sa5, 9) Lc2, c5.

Sedaj je to za črnega nekoliko neprijetno.

9) ... Le8—g4

Na Tb8 bi prišlo 10) ab5, ab5; 11) d4 z grožnjo d5. Tako pa črnji žrtvuje pravzaprav kmeta. V poštev pa prihaja b4.

10) h2—h3

Riskantno bi bilo kmeta vzeti, 10) ab5,

ab5; 11) Ta8; 12) Da8; 13) Db8; 14) Sa5,

in črnji ima pozicijo prednost, saj sledi še c5 in L17.

10) ... Lg4—h5

S tem se črnji spušča v zelo dvorenzo igro, saj mu beli lovca na g6 zapre. Solidne je bilo vsakokor Ld7.

11) g2—g1?

Morda manj riskantno nego izgleda. V španški partiiji je poteza v sličnih pozicijah itak v rabi.

RADENSKO z rdečimi srči!

ŠAH

Za Šabovsko olimpiado v Stockholmu je odgovodila udeležbo Švic. ki ni mogla sestaviti najmočnejšega moštva. Sicer pa je bila Švica odslej na olimpijadi, itak vedno med zadnjimi. Tako bo dokončno zastopanih letos menda edeležil 20 držav s svojimi moštvi: Anglija, Argentinija, Belgija, Čehoslovaška, Danska, Estonika, Finska, Hollandija, Italija, Island, Jugoslavija, Letonska, Litva, Madžarska, Norveška, Poljska, Rumunija, Škotska, Svedeka in U. S. A. — Še vedno bo torej udeležba rekordna, če izvzamemo lanskos oficilno olimpiado v Münchenu. Tudi po moči udeležbo v Stockholm dal napram dosedanjim olimpijadam nov napredek. Na prvi deski bo sicer manjši doljši odstalin gost dr. Adelhain, zato pa igrajo na čelnih deskih svetovni prvak dr. Euwe, Reshevsky, Flohr, Keres, dr. Tartakower, Petrov, Stahlberg, Mikenas, Böök, Thomas, Pirc itd. Na drugi deski najdemo m. dr. Špine, Foltyša, Stoltza, P. Frydmana, dr. Trifunovića.

Po splošnem prepirjanju so visoki favorit za prvo mesto in s tem svetovno prvenstvo že v njegovim zdravstvenim zahtevam. Začeli so s tem, da ga potujejo o malenostih, ki so skrite v telesu in o katerih povprečni človek ničesar ne ve. Tako zvezmo iz neke razprave, da ima človek, kar anatom: samo ob sebi umenvno že davno veste, 20.000 kosti. Dojenčki jih imajo osem več, ker pri njih različne lobanske in druge kosti še niso zraščene in jih je torej treba steti posamič.

V ostalem pa imamo odrasli v lobanji 8 kosti. K obrazu jih spada 14, od teh 22 kosti pa je samo ena gibljiva, namreč spodnja čeljust. Še zanimivejše so druge ugotovitve, ki se nanašajo na kri.

Nekateri imajo gosto kri, drugi redko, njenova povprečna teža pa je prijnočno enaka. Povprečno težo kri izračunamo na ta način, da delimo absolutno človekovo težo s 16. Če nekdo tehta 80 kg, ima torej 5 kg kri.

Tudi glede mišic je cela vrsta zanimivosti. Mišic imamo 30. Čeljustih jih je osem. Ce so vse dobro razvite, razvijajo lahko za odrš 250 kg sile.

Kar se tiče las, so številke pri posameznikih različne. Rdečelasci imajo na svojih glavah okrog 90.000 las, črnolasci 100.000, rjavolasci 110.000, a plavolasci do 140.000. To velja seveda dodelj, dokler jim ne izpadne. Poenina las je doči močnejša, ne go si mislimo. Prav gotovo preneže težo 400 g. Z eno samo lasuljo bi torej lahko dvignili nič manj nego 200 ljudi.

Kitajci in Japonci so že zdajnaj spoznali to trdnost človeških las in na Angleškem so o njej nekoč tudi več vedeli nego danes.

V Britiskem muzeju v Londonu imajo n. pr. vrv iz človeških las, ki je dolga več tisoč pedi in tehta mnogo stotov.

Nesreča v rudniku

V Kilnhurstovem rudniku pri Rotherhamu se je zgodila žalostna rudniška nesreča. Med vožnjo po zemlji je utrgal koš, ki je bil s 17 rudarji na poti v globino. Padel je 800 m globoko. En rudar se je pričeluš, ustreljast pa se je jih je močno poskočovalo.

Budimpeštanski listi poročajo, da je poslasta najmlajša babica na svetu jedva 30-stoletna Minaričeva, iz Bajse. Ta ženska se je omožila z posebnim dovoljenjem oblasti, ki jo je bila 14 let in tudi njena hči je stola pred oltar v isti starosti kakor mati.

Hiromant se je nasmehnil.

»V ste

Z-sobno stanovanje
v prvem nadstropju, tako
kot oddam. Cesta v Rož-
nem dolino 7.
19240-21

Dve enosobni
stanovanji
oddam, eno takoj, drugo
1. IX. Vel. čolnarska
15.I. 19259-21

Enosob. stanovanje
enakos., s pripinkami,
oddam, mal pošteni dru-
žini za september. Stan-
čeva 19/1.
19361-21

Dvosob. stanovanje
oddam za avgust ali sep-
tember v Zg. Šiški, st. 255
pri Šolji.
19374-21

Trisobno stanovanje
komfortno, s kopalnicijo,
tako oddam. Sofinčna lega.
Ulična ulica 15.
19381-21

Dvosob. stanovanje
oddam takoj boljši rodni-
ni. Naslov v vseh poslo-
valnicah Jutra.
19266-21

Trisobno stanovanje
oddam 1. septembra. Go-
spodska 6, cena dan 800.
Vračati hišnik, dvorišče.
19265-21

Dvosob. stanovanje
tako oddam in singe-
stro za 600 Din prodan.
Graščka 8.
19264-21

Trisobno stanovanje
komfortno, oddam. Alja-
va 31. 19301-21

Trisobno stanovanje
s kabinetom in kopalni-
co v I. nadst. oddam a
1. sept., v novi vogalni
hiši, Jesenkova ulica pri
plivovarni Union.
19311-21

Dvosob. stanovanje
s kopalnicijo za 1. sept.
pri novi gimbaziji za
Bežigradom, oddam. De-
telova, 5. Novak.
19312-21

Dvosob. stanovanje
v VIII. Pod Rožnikom.
tako oddam ali pozne-
je. Večna pot 14.
19301-21

Trisobno stanovanje
oddam. Udobnost, plin,
veselje takoj ali pozne-
je. Maigajeva 20 (vogal
Illijska).
19278-21

Stanovanja
Beseda 1 Din, davek 3 Din,
za Šifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši zaselek
17 Din.

Dvosob. stanovanje
ali 1 velika in 1 kabinet
bolj v centru mesta.
Jasne za novembra mina-
stranka 2 oseb. Ponudbe
na ogl. odd. Jutra
pod »Snažno in stan-
čno«.
19174-21

Mlad zakonska par
brez otrok, jasne 2 gospo-
no komfortno stanovanje
za 1. september v okoliši Vrata, Mirja in
Trnove. Ponudbe z na-
vbo cene na ogl. odd.
Jutra pod »Snažno in
stančno«.
19179-21

Stanovanje
2 - 3 sob, jasne za no-
vember v severnem pre-
delu Ljubljane, eventual-
no zamenzo za enako v
Prileškem okraju. Po-
nudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Teden
piščnik 9787« na Šifro.
19208-21

Konfortno
stanovanje
vasj Štirih sob, — tudi
bliznjem periferija, jasne
za oktober ali kasnejše.
Ponudbe pod »Teden
piščnik 9787« na Šifro.
19208-21

Stanovanje
s posebnim vhodom ter
souporabo kopalnice, —
oddam takoj. Masaryku
23. 19195-23

Mesečno sobo
s posebnim vhodom, —
slojno, mirno in zma-
ri, v illi z vrtom, ki
je tudi na razpolago,
poceni oddam stalnemu
gospodu. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra.
19078-23

Premljeno sobo
oddam eni ozir. dvema
osebam. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra.
19170-23

Sobno
premljeno, oddam v
Gradušči, št. 8b, parter
desno.
19157-23

Stanovanje
eno s kabinetom ali dvo-
sobno jasne za takoj.
V pošt. pride samo
res cisto stanovanje.
Najmanj Št. Vid. Drav-
je. Stepanja vas, all
okoli delnegaške kolo-
dvora. Ponudbe z naved-
bo cene na ogl. oddel.
Jutra pod »Slovenec
1937.«
1927-21

Sobno in kuhinjo
samo ali sobo s šte-
dijnikom, jasne. Samo
voda. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Do 450.— din.
19111-21

Enosob. stanovanje
lepo, do 20 minut od
centra, jasne ves dan
odtsova novoporeceno-
za september. Podri-
tilje sklepjeno. Ponud-
be na ogl. odd. Jutra
pod »Do 450.— din.
19080-21a

Stanovanje
eno ali dvosobno, suho in
jasno, jasne mina stranka.
Po možnosti tudi garazo,
za 1. september v bližnji
cegrju. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod Šifro 400
do 500.
19216-21a

V Celju
v mirem delu mesta,
jasne Štirih vilo ali le-
po stanovanje z soupo-
rabo vrtja. Dopise na
podružnico Jutra v Ce-
lju pod »Milna stranka
37.«
18799-21a

Dvosob. stanovanje
v mestu, jasne vse dan
odtsova treh odre-
sil ob. Ponudbe pod
»Banki uradnike in
ogl. odd. Jutra.
19306-21a

Enosob. stanovanje
jasne za novembra. Naslov
v vseh poslovalnicah Jutra
pod »Dražava«.
19367-21a

Stanovanje

s dvema vgradima, kabi-
netom ali s tremi sobami,
jedno z letom v bli-
žini mesta ali v mestu.
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Snažno in lepo«.
19394-21a

Enosob. stanovanje
samo, eno takoj, drugo
1. IX. Vel. čolnarska
15.I. 19259-21

Enosob. stanovanje
s pripinkami, —
oddam mal pošteni dru-
žini za september. Stan-
čeva 19/1.
19361-21

Dvosob. stanovanje
oddam za avgust ali sep-
tember v Zg. Šiški, st. 255
pri Šolji.
19374-21

Trisobno stanovanje
komfortno, s kopalnicijo,
tako oddam. Sofinčna lega.
Ulična ulica 15.
19381-21

Dvosob. stanovanje
oddam takoj, tako
v Zvezdi, Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra.
19251-21a

Sobo odda

19361-21a

Enosob. stanovanje
samo, eno takoj, drugo
1. IX. Vel. čolnarska
15.I. 19259-21

Enosob. stanovanje
s pripinkami, —
oddam mal pošteni dru-
žini za september. Stan-
čeva 19/1.
19361-21

Dvosob. stanovanje
oddam 1. Din, davek 3 Din,
za Šifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši zaselek
17 Din.

Trisobno stanovanje
komfortno, s kopalnicijo,
tako oddam. Sofinčna lega.
Ulična ulica 15.
19381-21

Dvosob. stanovanje
oddam takoj, strogo
separiran vhod, oddam
gospodin. Pola-
Gospodskega 10-II, na
hodnik.
19128-23

Prazno sobo
veliko, elegantno, s posel-
nim v hrovu, vseh poslo-
valnicah Jutra.
19112-23

Prazno sobo
s poselnim v hrovu in
zajtrkom, oddam s sep-
tembrom. Ogled do tr-
ka, Jesenkova 7, priti.
desno.
19139-23

Sobo
premljeno, strogo
separiran, vseh posel-
valnicah Jutra.
19144-23

Sobo
komfortno, lepo, solin-
sno, tako oddam Škrab-
čeva 5.
19141-23

Sobo
oddam takoj ali pozne-
je boljšemu gospodu.
Tavčarjeva 3-II.
19140-23

Upokojenki
audim brezplačno stanova-
nje. Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Pomoč pri
gospodinstvu«.
19184-23

Sobo
oddam na Dolenjski cesti
št. 9.
19174-23

Sostanovalca
stalnega, poštenega, ta-
ko oddam s Župnikom v
Verštovškova ul. 11.
Mlje.
19144-23

Sobo
komfortno, lepo, solin-
sno, tako oddam Škrab-
čeva 5.
19141-23

Sobo
oddam takoj ali pozne-
je boljšemu gospodu.
Tavčarjeva 3-II.
19140-23

Upokojenki
audim brezplačno stanova-
nje. Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Pomoč pri
gospodinstvu«.
19184-23

Premljeno sobo
tudi prazno, s poselnim
vhodom, oddam s Župnikom v
vseh poslovalnicah Jutra.
19183-23

Premljeno sobo
oddam Poljanska cesta
17-I, levo.
19255-23

V centru mesta
oddam starejšemu go-
spodu s posebnim v hrovom,
ako mi posodi 3.500 din.
Ostalo po dogovoru. Ponudbe
na ogl. odd. Jutra pod »Točno
vrne«.
19317-22

Sobo
premljeno, oddam v
Gradušči, št. 8b, parter
desno.
19157-23

Prazno sobo
s posebnim v hrovom dan
na Celovški cesti, št.
271, »nasproti« restau-
racije Kmet.
19173-23

Premljeno sobo
oddam v Župnikovem, ali
tudi brez. Vršičeva ul.
2/I, št. 17.
19078-23

Premljeno sobo
oddam v Župnikovem, ali
tudi brez. Vršičeva ul.
2/I, št. 18.
19351-23

Premljeno sobo
oddam v Župnikovem, ali
tudi brez. Vršičeva ul.
2/I, št. 17.
19098-22

Dijakinjo
najnežnejša gimnazijé
v Celju sprejme v oskrbo
od adam takoj. Informacije
pri: Lamprecht, Gospa-
čica, Čretej.
17364-32

Dijakinji
s posebnim v hrovom, ali
tudi brez. Vršičeva ul.
2/I, št. 17.
19286-23

2 prazni sobi
lepi, separirani, po že-
lji ali premljeno oddam
boljši ob. Naslov v
poslovalnicah Jutra.
19170-23

Premljeno sobo
oddam Poljanska cesta
17-I, levo.
19255-23

Separirano sobo
oddam v Rožni dolini,
Cesta VIII, št. 18.
19351-23

Premljeno sobo
oddam starejšemu go-
spodu s posebnim v hrovom,
ako mi posodi 3.500 din.
Ostalo po dogovoru. Ponudbe
na ogl. odd. Jutra pod »Točno
vrne«.
19317-22

Zračno sobo
v parketirano, po ugo-
dini ceni, oddam. Naslov v
vseh poslovalnicah Jutra.
19310-23

Premljeno sobo
oddam gospodinu, ali
tudi brez. Vršičeva ul.
2/I, št. 17.
19094-23

Premljeno sobo
oddam gospodinu, ali
tudi brez. Vršičeva ul.
2/I, št. 17.
19331-23

Sobno
oddam rednemu gospodu
ali pa sprejemam mlado,
boljšo sestavo. Naslov na
ogl. odd. Jutra.
19329-23

Prazno sobo
s posebnim v hrovom po-
leg drame oddam takoj
ali pozneje. Ponudbe pod
»Takol sobo« na ogl.
odd. Jutra.
19331-23

Ali prazna soba
se odda s 1. avgustom v
Malistrovici ulici 14.
19672-23

Prazno sobo
s posebnim v hrovom, —
tako oddam 1. avgustom v
Zvezdi, Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra.
19264-23

Sobno
s v hrovom, slojno, v
zračno, parket v bližini
cegrja. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod Šifro 400
do 500.
19216-21a

V Celju
v mirem delu mesta,
jasne Štirih vilo ali le-
po stanovanje z soupo-
rabo vrtja. Dopise na
podružnico Jutra v Ce-
lju pod »Milna stranka
37.«
18799-21a

Dvosob. stanovanje
v mestu, jasne vse dan
odtsova treh odre-
sil ob. Ponudbe pod
»Banki uradnike in
ogl. odd. Jutra.
19306-21a

Enosob. stanovanje
jasne za novembra. Naslov
v vseh poslovalnicah Jutra
pod »Dražava«.
19367-21a</

Štiri krasna potovanja na jug

A. M. S. MILWAUKEE

Hapag-potovanje v Madeiro
in v Sredozemsko morje
od 29. avgusta do 17. sept., najnižja cena RM 400.

Veliko-Hapag-potovanje v Grčijo
in Švajcarijo
od 19. sept. do 12. oktobra, najnižja cena RM 900.

Hapag-jesenjsko
potovanje v Sredozemsko morje
in na Atlantske otroke
od 14. oktobra do 1. nov., najnižja cena RM 400.

Z LADJOM RILANCE

Hapag-potovanje na Azorske
otoke, Madeiro in Marokko
od 17. sept. do 8. oktobra, najnižja cena RM 475.

Dobro se potuje s ladjami

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Generalno zastopstvo Beograd
Nemački Saobraćajni Biro
Knežev Spomenik 5
Podzastopstvo Ljubljana
Vladimir Pintar
Praskova 15 / telefon 27-18

ZOLČNI KAMEČKI
Poznani SALVAT-
čaj zoper žolčne
kamne in bolezni
žolčnega mehurja
se dobiva pri glav-
nemu zastopniku
lekarni pri Sv. IVANU, Zagreb, Kaptol 17.
Prospekt o zdravljenju pošljemo zastonj.
Ogl. reg. 5. br. 27870

DENAR in ČAS
prihranite
ako uporabljate
pri slikanju in
pleskanju le
prvovrstne
BARVE
FIRNEZ — LAKE — ČOPIČE
S. HOLOBAR SLIKARSTVO
in trgovina barv
CELJE — TEL. 137. — Podr. PTUJ.

VEČJE INDUSTRIJSKO PODJETJE
rabi mlajšega

pisarniškega uradnika

z večletno prakso. Nastop službe s 1. septembrom t. l. Glavni pogoji: popolno obvladanje slovenskega, srbo-hrvatskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, strojepis in stenografska, uren računar.

Ponudbe s popisom dosedanje za-
positive in spricvali (le v prepisu)
pod »Samec N. 540« na oglašni odd.
»Jutra«.

Praktikantinjo

absolventko trgovske šole SPREJME
industrijsko podjetje na deželi. —
Pogoji: popolno obvladanje sloven-
skega, nemškega in srbohrvatskega
jezika v govoru in pisavi. — Ponudbe
na ALLOMA COMPANY d. z. o. z.
Ljubljana pod »Industrija«.

GLASBILA
Schneider
priznana
čo od
umeščkov
ki NAJPODOLNEJŠA in ezenjsa
KRALJEVNI DVORNI DOBAVITEV
F. SCHNEIDER
IZDELOVANJE GLASBIL IN GLASBENIH PRTEKLIN
ZAGREB. Nikoličevatul. 10./c
Violine ad. 74. razgore
Kitare 148. — Hrvatske kitare
Mandoline 98. — Harmonike, trube
Harmonike 75. — rajenčice
ZAHTEVATE BREZPLACNI GENEVI

Ingenieur-Schule (HTL) Mittweida
(Deutschland)

STROJEGRADBA (ZNANOST O POGONU, ELEKTROTEHNIKA) AVTOMOBILSKA IN AVIJATSKA TEHNika.
PROGRAMI BREZPLACNO.

Stev. 4315/1-37.

RAZPIS

OBCINA TRBOVLJE, srez Laško, razpisuje na osnovi sklepa občinskega odbora z dne 22. julija 1937, naslednja službena mesta:

1. Za upravno glavno službo pragmatično mesto občinskega knjigovodstva v položaju uradnika. Šolska izobrazba: Popolna srednja ali njej enaka strokovna šola z zaključnim izpitom.

2. Za strokovno glavno službo pogodbeno mesto občinskega zdravstva v položaju uradnika. Šolska izobrazba: ista, ki je predpisana za dotočno stroko v državni službi.

3. Za upravno pomočno službo pragmatično mesto občinskega stražnika v svojstvu nadstražnika v položaju zvančnika. Šolska izobrazba: dve razreda srednje ali njej enake strokovne šole, opravljeni tečaj za policijsko službo ali tri leta že opravljene policijske ali ormoške službe in odsluženi kadrovski rok.

4. Za upravno pomočno službo pragmatično mesto občinskega dostavjalca v položaju služitelja. Šolska izobrazba: pismenost.

5. Za strokovno pomočno službo pogodbena mesta v položaju služiteljev:

- 1 občinskega cestarja,
- 2 občinska nočna čuvaja,
- 1 občinskega gozdnega čuvaja.

Šolska izobrazba: ista, ki je predpisana za dotočno stroko v državni službi.

6. Za strokovno službo pogodbeno mesto upravitelja občinskega dovoda (občinskega podjetja), ki mora biti obenem avtošofer in kijučavničar. Šolska izobrazba: ista, ki je predpisana za dotočno stroko v državni službi.

Pravilno koljkovane prošnje za pragmatična mesta, opremljene z Istinami po čl. 7. in 8. uredbe o občinskih uslužbenec (»Službeni list kraljevske banske uprave dravske banovine« z dne 29. julija 1936, štev. 477/61) in za pogodbena mesta z enako opremo z izjemom čl. 8., t. 1. in 6. uredbe o občinskih uslužbenec, je vložiti v 30 dneh po objavi tega razpisa v »Službenem listku pri tej občini.«

OBCINA TRBOVLJE, dne 27. julija 1937.

Kauče

OTOMANE, MODROCE in vse tapetniške izdelke, nudi — solidno in po nizki ceni

RUDOLF RADOVAN, Mestni trg 13.
Velika izbira najmodernejšega blaga za pohištvo.

Otroški vozički
najnovjih modelov
Po zelo nizki ceni! Cenki frank!

Drožolica,
motorji, trikotki
Svetovni stroj
pogonskih

TRIBUNA F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovška cesta 4.
Podružnica: Maribor, Aleksandrova cesta 26.

3 dni prištedite na delu,
če uporabljate

„DURLIN“ lak

ker krije z enkratno prevleko in suši po-
polnoma v eni noči. Dobite ga v 50 barvah
le pri tvrdki

Barve-laki
Rudolf Hafner, Ljubljana, Miklošičeva c. 36
in Celovška c. 61. — Tel. 35-65

Preproge razne vrste kupite najceneje pri
SEVER — Marijin trg 2

Rogi odpravi takoj
brez duha in udobno vse neprijetne
dlačice.

Depot: COSMOCHEMIA,
Zagreb, Smidčiščeva 23

PERJE

Kožošče, perje, gospa, radje,
navadno, s strejem dlečeno
in čohano.

Vzorci se pošiljajo besplatno
ne v franku.

Dobavijo se v vsaki možnosti

E. Vajda, Čakovec

Telefon: Stev. 58, 68, 2, 4

CENE PERJA ZELO ZNIZANE, ZAHTEVAJTE CENKE IN
VZORCE, KI JIH DOBITE BREZPLACNO!

Državna razredna loterija

Žrebanje sreč V. glavnega in poslednjega razreda tekočega 34. kola se bo vrnilo po odloku gospoda ministra za kmetijstvo Br. 42793/I z dne 11. junija t. l. v času od 17. avgusta do vključno 15. septembra t. l. in to:

v Beogradu, 17., 18., 19., 20., 21., 23., 24., 25., 26. in 27. avgusta t. l. in

v Zagrebu: 30. in 31. avgusta, ter 1., 2., 3., 4., 9., 10., 11. in 13. septembra t. l.

Pri tem žrebanju bo izbrane pet premij in to:

11. septembra po 300.000.— in 400.000.— ter

13. septembra po 500.000.—; 1.000.000.— in 2.000.000.— din.

Poleg teh premij bo izbrane veliko število dobitkov po:

200.000.—; 80.000.—; 50.000.—; 30.000.—;

100.000.—; 60.000.—; 40.000.—; 20.000.— din.

in drugih manjših dobitkov.

Skupni znesek dobitkov v tem žrebanju znaša

din 56,000.000.—

ki se izplačajo brez kakršnihkoli odbitkov.

V najsrečnejšem primeru je mogoče ob spojiti premije in dobitka zadeti pri tem žrebanju na eni srečki

din 3,700.000.—

Za izplačilo dobitkov jamči država kraljevine Jugoslavije.

Osebe, ki se želijo udeleževanje igranja v 34. kolu, morajo svoje srečke IV. razreda zamenjati s srečkami V. razreda najkasneje do 12. avgusta t. l.

Oni, ki še nimajo srečke in se želijo udeležiti igranja v V. glavnem razredu, si lahko nabavijo isto pri pooblaščenih prodajalcih in njihovih preprodajalcih, ki se nahajajo skoraj v vsakem večjem kraju, in to proti doplačilu:

za eno celo srečko

Din 1.000.—

za polovico srečke

Din 500.—

za četrtino srečke

Din 250.—

Pobližja navodila z loterijskim načrtom in splošnimi pravili dobitke na zahtevo brezplačno pri vseh pooblaščenih prodajalcih sreč.

Radijska postaja v Beogradu bo razen dnevnih vesti objavljala žrebanja, kakor tudi rezultate žrebanja od din 5.000.— navzgor.

Z nakupom sreč državne razredne loterije pomore vsak posameznik, poleg osebnih koristih, ki jih lahko ima, obenem narodnemu gospodarstvu, obrtništvu, industriji in vojnemu invalidom, ker se čisti dobiček od prodaje sreč razdeli sorazmerno v prej navedene svrhe.

Njen blešč in sjaj dobi Vaša posoda, steklo, porcelan, pohištvo, tla, sklenina — čiščena s čistilnim praškom »VENERO«, ki je za umivanje rok najboljši med dobrimi! Ce le enkrat poizkusite naš kvalitetni domači proizvod čistilnega praška »VENERO«, postanete naš stalni odjemalec!

»VENERO«, Ljubljana VII. Gen. zast. »INTERPROMET«, Zrinjskega 15, telefon 2291.

ZAHVALA

vsem, ki ste mojega moža in našega očeta

dr. Josipa Štularja

spoštovali in radi imeli, ga tolažili v bolezni, mu hoteli pomagati in ga počastili na zadnji poti ter se spominjali tudi nas, izrekamo od srca najtoplejšo zahvalo.

LJUBLJANA, 1. avgusta 1937.

PAVLA ŠTULARJEVA z otroci in sorodstvom.

Med mestom
in deželo
posreduje ajtrove
mall oglasniki

POTNIKA

agilnega, vojaščine prostega, ne nad 25 let
staroga sprejme takoj večja operekarna v
Jugoslaviji, proti proviziji. — Pismene
ponudbe na oglašni oddelek »JUTRA« v
Ljubljani pod »Agilen«.

Dunajski velesejem

OD 5. DO 11. SEPTEMBRA 1937.

Tehnični in poljedelski sejem do 12. sept.

Veliki srednjeevropski trg

Razstavljalci iz 20 držav
Kupci . . . iz 72 dežel

Brez potnega vizuma! S sejmsko legitimacijo in potnim listom prost prehod čez mejo v Avstrijo. — Madžarski tranzitni vizum se izdaja na podlagi sejmske legitimacije na meji. — Znatne vozne olajšave na jugoslov. madžar. in Jadranskem morju ter zračnem prometu.

avstrijskih železnic, na Dunavu in —

Vsakovrstne pojasnila, kakor tudi sejmske legitimacije se dobe pri

WIENER MESSE — A. G., Wien VII. in pri časnih zastopstvih

v Ljublj